

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta**Aika** 11.11.2025 klo 17:00 - 20:15**Paikka** Rykmentinpuisto, kokoustila Eversti, Rykmentintie 48**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 122	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 123	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
§ 124	Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen johtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin	5
§ 125	MK-Trade Oy Kerava, Elintarvikelain 297/2021 68 §:n mukainen uhkasakon tuomitseminen	6
§ 126	New Organics Oy, elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen, Tuusula	11
§ 127	Keski Uudenmaan ympäristölautakunnan kokoukset vuonna 2026	29
§ 128	Eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 § mukaisten julkisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuus sekä 17 § mukaiset täydentävät palvelut 1.1.2026 alkaen	31
§ 129	Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Hyvinkään kaupungin eläinlääkäripäivystyksen yhteisen päivystysalueen muodostaminen 1.1.2026 alkaen	42
§ 130	Eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden vahvistaminen vuodelle 2026	44
§ 131	Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen, Pöytäalhon kuusi, Järvenpää	46
§ 132	Destia Oy, lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle, Focus-alue, Tuusula	49
§ 133	Aero Invest Oy, ympäristölupa, maankaatopaikka, Mäntsälä	57
§ 134	Nivos Vesi ja Lämpö Oy, Ojalan vedenottamon suoja-alueen määrittäminen, Mäntsälä, Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle	59
§ 135	Toimielinten alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta	62
§ 136	Ilmoitusasiat	64
§ 137	Muut asiat	66

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Vikman-Kanerva Merja Sjöblom Leena Kärkkäinen Piritta Alho Marjo Suurkuukka Miia Hassinen Henna Gustafsson Aleksanteri Valariutta Tomi Alanen Kati Toiviainen Sari Harjula-Jalonen Leena Paasivaara Päivi Nyyssönen Ari Koski Päivi Huuhtanen Pasi Vaittinen Antti Vainikka Kristiina Kallioniemi Maija	puheenjohtaja esittelijä sihteeri esittelijä esittelijä varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen henkilökohtainen varajäsen henkilökohtainen varajäsen asiantuntija	
Poissa	Tenhunen-Lunkka Anja Surakka Samuli Tonteri Petri Mellin Janne Anttalainen Jari Oksanen Annaliisa Lindberg Arto Väisänen Olli Vaherlehto Eemi Tuominen Riina		

Allekirjoitukset

Vikman-Kanerva Merja
puheenjohtaja

Kärkkäinen Piritta
pöytäkirjanpitäjä

Käsiteltyt asiat 122 - 137

Pöytäkirjan tarkastus

Gustafsson Aleksanteri
pöytäkirjantarkastaja

Koski Päivi
pöytäkirjantarkastaja

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti Tuusulan kunnan
asianhallintajärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 17.11.2025.

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 122

Asiaselostus

Kärkkäinen Piritta

Hallintosäännön 120 §:n mukaan avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimitella kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja päätti todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 123

Asiaselostus

Hallintosäännön 122 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Esittelijä**Päätösehdotus**

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Gustafsson Aleksanteri ja Koski Päivi (varalla jäsenet Surakka Samuli ja Tonteri Petri)
- myöntää mahdolliset läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti

-hyväksyä kokouksen työjärjestyksen

-valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Gustafsson Aleksanteri ja Koski Päivi

-myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksen ajaksi asiantuntijalle eläinlääkintähuollon päällikölle Maija Kallioniemelle

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen johtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 124
115/00.01.02/2025

Valmistelija

Sjöblom Leena, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Ympäristökeskuksen johtaja antaa tarpeen mukaan katsauksen ympäristökeskusta koskevista ajankohtaisista asioista.

Ympäristökeskuksen johtaja kertoi:

-ympäristökeskuksen uusien verkkosivujen avautuneen osoitteessa www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi ja ympäristövalvontapäällikkö kertoi valtion ympäristöhallinnon uudistumisesta 1.1.2026.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

MK-Trade Oy Kerava, Elintarvikelain 297/2021 68 §:n mukainen uhkasakon tuomitseminen

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 125
144/11.06.00.03/2025

Valmistelija

Vallenius Riina

Asiaan liittyvät taustatiedot:

MK-Trade Oy (y-tunnus 3147856–8) harjoittaa elintarvikkeiden vähittäismyyntiä ja myy pakattuja helposti pilaantuvia elintarvikkeita ja pakattuja ei-helposti pilaantuvia elintarvikkeita sekä tuoreita kasviksia ja hedelmiä Virolainen Pikku Market -myymälässä, jonka osoite on Kultasepänkatu 3,04250 Kerava.

Toimijaa MK-Trade Oy on kuultu 11.10.2023 päivätyllä kuulemiskirjeellä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräyksestä ja määräyksen tehostamiseksi annettavasta elintarvikelain 68 §:n mukaisesta uhkasakosta. Toimija ei jättänyt vastinettaan kuulemisessa mainittuun määräaikaan mennessä. Toimijalle annettiin 14.11.2023 elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys Keski-Uudenmaan lautakunnassa, tarkastuksilla havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Määräystä tehostettiin elintarvikelain 68 §:n mukaisella uhkasakolla. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta määräsi toimijan asettamaan kaikkiin tuotteisiin lainsäädännön mukaiset suomenkieliset pakkausmerkinnät viimeistään 30.11.2023. Päävelvoitteen mukaan lainsäädännön mukaiset pakkausmerkinnät tulee olla tuotteissa myös jatkossa.

Valvontasuunnitelman mukaisella seurantatarkastuksella 5.12.2023 havaittiin, että suurimmassa osassa myytävistä tuotteista oli suomenkieliset tuote- ja ravintoarvotiedot. Tarkastuksella annettiin arvosana B ja ohjattiin lisäämään tuotteisiin vielä: allergeenien korostukset, säilytysohjeet ja vastuutoimijan tiedot.

Valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella 24.10.2024 havaittiin, että suurimmassa osassa myytävistä tuotteista oli suomenkieliset tuote- ja ravintoarvotiedot. Tarkastuksella annettiin arvosana B ja ohjattiin lisäämään tuotteisiin vielä: allergeenien korostukset, säilytysohjeet ja vastuutoimijan tiedot.

Valvontasuunnitelman mukaisella seurantatarkastuksella 18.12.2024 tarkastuskertomukseen kirjattiin: "Jo viime tarkastuksella havaittiin epäkohtia liittyen elintarvikkeiden pakkausmerkintöihin. Edellisen tarkastuksen määräaika oli kuitenkin lyhyt ja tästä syystä asiaa ei vaadittu korjattavan tätä tarkastusta varten. Merkinnät tulee kuitenkin korjata ja tästä syystä myymälän tulee laatia suunnitelma merkintöjen korjaamiseksi. Sijainen ei osannut antaa suunnitelmaa merkintöjen korjaamiseksi. Merkinnät ja korjaustoimenpiteet

tullaan tarkastamaan vuoden 2025 suunnitelman mukaisen tarkastuksen yhteydessä."

Valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella 7.10.2025 havaittiin, että aikaisemmin annettua ohjausta korjauksien suorittamiseksi ei ollut tehty. Epäkohtia havaittiin samoista asioista, kuin aiemmillä tarkastuksilla. Havaittuja epäkohtia olivat mm: suomenkielisten pakkausmerkintöjen puuttuminen kokonaan, allergeenien merkitsemisen puuttuminen, säilytysohjeiden puuttuminen ja vastuuyrityksen yhteystietojen puuttuminen. Tarkastuksella todettiin, että aiemmin annettua Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräystä ei olla noudettu ja epäkohtia pakkausmerkinnöissä on edelleen toistuvasti.

Havainnot:

Tarkastuksella havaittiin, että vähittäismyymälässä on edelleen myynnissä tuotteita, joissa ei ole lainsäädännön mukaisia pakkausmerkintöjä. Tarkastaja on määräyksen antamisen jälkeen käynyt myymälässä kolme kertaa ohjeistamassa korjaamaan määräyksen vastaiset puutteet. Ohjaamisesta huolimatta myymälässä ei ole noudatettu Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräystä. Määräyksen mukaisesti suomenkieliset pakkausmerkinnät on oltava tuotteissa 30.11.2023 ja sen jälkeen. Tarkastuksella 7.10.2025 todettiin, että määräystä ei noudateta toistuvista ohjeista huolimatta.

Asianosaisen kuuleminen:

Toimijaa on kuultu 8.10.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä elintarvikelain 68 §:n mukaisesta uhkasakon langettamisesta. Kuulemisasiakirja on lähetetty toimijalle sähköpostitse. Vastineen toimittamiselle annettiin määräajaksi 23.10.2025.

Toimija lähetti vastineen sähköpostilla 23.10.2025. Vastine ovat tämän päätöksen liitteenä.

Toimijan vastine tiivistettynä:

Vastineessa MK-Trade Oy / Virolainen Pikku Market perustelee pakkausmerkintöjen puutteita etikettitulostimen teknisillä rajoitteilla ja tuotteiden pienten kokojen aiheuttamilla haasteilla. Yritys kertoo ryhtyneensä korjaaviin toimenpiteisiin, hankkivansa suuremmille etiketeille soveltuvan tulostimen ja pyytäneensä tarkempia ohjeita tarkastajalta. Alkuperäispakkauksissa merkinnät ovat olleet saatavilla, ja tiedot tullaan lisäämään myös uusiin etiketteihin.

Yritys tuo esille myös taloudelliset haasteensa, sillä Baltian elintarvikkeiden hinnannousu on vaikuttanut sen kannattavuuteen. Mahdollinen uhkasakko vaikeuttaisi korjaustöiden loppuunsaattamista. Lisäksi huomautetaan, että

suurin osa asiakkaista on virolaisia, jotka osaavat lukea alkuperäismerkintöjä, mikä on vähentänyt puutteiden aiheuttamaa riskiä. Yritys myöntää kuitenkin velvollisuutensa noudattaa lakia ja sitoutuu korjaamaan puutteet määräaikaan mennessä. Laajan ja muuttuvan tuotevalikoiman (n. 7000 tuotetta) vuoksi työ on ollut työlästä, ja yritys pyytää, ettei uhkasakkoa määrätä korjaustoimenpiteiden jo jatkuessa.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräys annettiin 14.11.2023 ja tarkastaja kävi myöhemmin kolmesti tarkastamassa korjauksia (5.12.2023, 24.10.2024, ja 18.12.2024). Ohjeista huolimatta korjauksia ei ollut tehty tai aloitettu heti edellisten tarkastuksien jälkeen. Toimijalla oli useita mahdollisuuksia aloittaa korjaustoimenpiteet, ennen vuoden 2025 valvontasuunnitelman mukaista tarkastusta. Koska Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräyksen päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, on tarpeen tuomita elintarvikelain 68 §:n mukainen uhkasakko 5 000 euroa maksettavaksi

Esittelijä

terveysvalvonnan päällikkö Suurkuukka Miia

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

tuomita MK-Trade Oy (y-tunnus 3147856–8), Kultasepäntäti 3, 04200 Kerava, elintarvikelain 68 §:n mukaisen uhkasakon 5 000 euroa maksettavaksi.

Perustelut

Toimija ei ole noudattanut elintarvikelainsäädäntöä, eikä toimijalle annettuja kehotuksia tai määräystä korjaavista toimenpiteistä. Toimipaikkaan 7.10.2025 tehdyllä tarkastuksella todettiin epäkohtia pakkausmerkinnöissä. Tarkastuksen yhteydessä havaittiin, että pakkausmerkinnät eivät olleet lainsäädännön mukaiset, eikä aiemmin annettuja kehotuksia ja ohjeita merkintöjen korjaamiseksi ollut noudatettu. Havaittuja epäkohtia olivat mm: suomenkielisten pakkausmerkintöjen puuttuminen kokonaan, allergeenien merkitsemisen puuttuminen, säilytysohjeiden puuttuminen ja vastuuyrityksen yhteystietojen puuttuminen. Elintarvikealan toimijan pakkausmerkintöjä ja ravintoarvomerkintöjä koskeva lainsäädäntö: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 1169/2011, 9 artiklan mukaisesti elintarvikepakkausissa on oltava seuraavat tiedot:

- elintarvikkeen nimi- ainesosaluettelo
- allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet korostettuna ainesosaluettelossa (elintarviketietoasetus, liite II)
- tiettyjen ainesosien tai ainesosien ryhmien määrät (tarvittaessa)

- sisällön määrä (paino- tai tilavuusyksikkö)

- vähimmäissäilyvyysaika (parasta ennen -päivämäärä) tai viimeinen käyttöajankohta sekä pakastuspäivämäärä (joka koskee yksinomaan pakastettua lihaa, pakastettuja raakalihavalmisteita ja pakastettuja jalostamattomia kalastustuotteita)

- vastuussa olevan elintarvikealan toimijan nimi, toiminimi tai aputoiminimi ja osoite alkuperämaa tai lähtöpaikka (sitien kuin elintarviketietoasetuksessa tai sen nojalla säädetään tai sitien kuin muussa lainsäädännössä säädetään)

- säilytysohje (tarvittaessa)

- käyttöohje (tarvittaessa, muun muassa varoitusmerkintä tarvittaessa)

- juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia (Ruokaviraston suositus: kiinteässä elintarvikkeessa, jos alkoholipitoisuus enemmän kuin 1,8 painoprosenttia)

- ravintoarvo (eli ravintoarvoilmoitus) (poikkeukset huomioiden)
Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 834/2014, 4 §:n mukaan valmiiksi pakattujen elintarvikkeiden, joita myydään tai muuten luovutetaan vain yksikielisessä kunnassa, pakolliset pakkausmerkinnät on tehtävä ainakin kyseisen kunnan kielellä.

Yhteenveto

Elintarvikkeita ei saa myydä virheellisillä ja puutteellisilla pakkausmerkinnöillä. Toimija on edelleen myynyt tuotteita virheellisillä ja puutteellisilla pakkausmerkinnöillä vähittäismyynnissä määräyksessä olevan määräajan 30.11.2023 jälkeen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräys annettiin 14.11.2023 ja tarkastaja kävi myöhemmin kolmesti tarkastamassa korjauksia (5.12.2023, 24.10.2024, ja 18.12.2024). Ohjeista huolimatta korjauksia ei ollut tehty.

Täytäntöönpano

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan edellä mainittu päätös tullaan määräämään noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Liite 1. MK Trade oy Toimijan vastine 23.10.2025 K-U ympla 11.11.2025

Liite 2. MK Trade oy Tarkastuskertomus 7.10.2025 K-U ympla 11.11.2025
 Liite 3. MK Trade Oy kuuleminen 8.10.2025 K-U ympla 11.11.2025
 Liite 4. Keski-Uudenmaan Ympäristölautakunnan määräys 14.11.2023 K-U ympla 11.11.2025
 Liite 5. MK Trade oy Tarkastuskertomus 18.12.2024 K-U ympla 11.11.2025
 Liite 6. MK Trade oy Tarkastuskertomus 24.10.2024 K-U ympla 11.11.2025
 Liite 7. MK Trade oy Tarkastuskertomus 5.12.2023 K-U ympla 11.11.2025

Sovelletut säännökset

Elintarvikelaki 297/2021 6§, 15 §, 16§, 40 §, 55 §, 61 §, 68 §, 74 §, ja 78 §
 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004
 elintarvikehygieniasta, liite II
 Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021, § 22
 Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta
 kuluttajille 4 §
 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarviketietojen antamisesta
 kuluttajille 1169/2011, 9 artikla
 Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan
 ympäristölautakunta 10.6.2025 § 69)
 Hallintolaki 434/2003

Tiedoksi

Päätösote ja tilisiirtolomake uhkasakon maksua varten saantitodistuksella
 MK-Trade Oy

Päätös

Liitteet

Ehdotus hyväksyttiin.

Numero	Otsikko
1	Keski-Uudenmaan Ympäristölautakunnan määräys 14.11.2023 K-U ympla 11.11.2025
2	MK Trade Oy Kuuleminen 8.10.2025 K-U ympla 11.11.2025
3	MK Trade Oy tarkastuskertomus 18.12.2024 K-U ympla 11.11.2025
4	Mk Trade Oy tarkastuskertomus 24.10.2024 K-U ympla 11.11.2025
5	MK Trade Oy tarkastuskertomus 5.12.2023 K-U ympla 11.11.2025
6	MK Trade oy Tarkastuskertomus 7.10.2025 K-U ympla 11.11.2025
7	Mk Trade Oy Toimijan vastine 23.10.2025 K-U ympla 11.11.2025

New Organics Oy, elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen, Tuusula

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 126
2000/11.06.00.03/2025

Valmistelija

Asikainen Tarmo

Asiaan liittyvät taustatiedot

New Organics Oy:n toiminnassa on ravintolisien valmistuttamista ja tukkumyyntiä. Elintarvikkeita on toistuvasti markkinoitu elintarvikelainsäädännön vastaisesti. Ravintolisien markkinointiin liittyvistä epäkohdista on jouduttu antamaan toistuvasti kehotuksia. New Organics Oy:n elintarvikkeiden markkinoinnissa on elintarvikevalvonnan suunnitelmallisilla tarkastuksilla todettu toistuvasti lääkkeellisiä väitteitä, harhaanjohtavia väitteitä ja väiteasetuksen vastaisia perustelemattomia väitteitä, joista on annettu kehoitus, ja joiden korjaaminen on seurantatarkastuksen avulla varmistettu.

Toimijan kuluttajille tarkoitetussa (sekä terveydenhoitoalan ammattilaisille tarkoitetussa) elintarvikkeiden markkinointimateriaalissa on toistuvasti todettu elintarvikelainsäädännön vastaista markkinointia. Lainsäädännön vastainen markkinointi on ollut lääkkeellistä / asetuksen (EY) N:o 1924/2006 vastaista / asetuksen (EU) N:o 1169/2011 mukaisesti harhaanjohtavaa.

Toimijaa on aiemmin kuultu elintarvikelain § 55 mukaisesta hallintopakosta vuonna 2021 liittyen mm. lääkkeellisten väitteiden käyttöön elintarvikkeen markkinoinnissa.

Tarkastuksilla todetut asiat

Tarkastuskertomuksessa 29.6.2023 todettiin, että toimijan ravintolisän markkinoinnissa ja elintarviketiedoissa esitetään yksittäinen lääkkeellinen väite ja perustelemattomia terveysväitteitä. Seurantatarkastuksen tarkastuskertomuksessa 4.10.2023 todettiin, että osa perustelemattomista väitteistä oli poistettu, mutta ei kaikkia. Myös lääkkeellistä väitettä ei ollut kaikkia poistettu. Korjattavaksi arvioidut epäkohdat korjattiin seurantatarkastuksen määräaikaan mennessä (tarkastuskertomus 21.3.2024).

Tarkastuskertomuksessa 11.9.2024 todettiin, että elintarviketta markkinoidaan yksittäisellä lääkkeellisellä väitteellä ja elintarvikkeesta esitetään väiteasetuksen vastaisia väitteitä sekä elintarvikkeen väittämä lisäaineeton on virheellinen. Seurantatarkastuksen tarkastuskertomuksessa 28.11.2024 epäkohtien todettiin olevan korjattu.

Tarkastuskertomuksessa 11.6.2025 todettiin, että ravintolisän markkinoinnissa käytetään yksittäistä lääkkeellistä väitettä. Seurantatarkastuksella (tarkastuskertomus 29.9.2025) todettiin, että yksittäinen lääkkeellinen väite on poistettu tuotteen verkkosivulta, mutta on edelleen käytössä ravintolisän painetuissa pakkausmerkinnöissä, jotka toimijan edustaja lähetti tiedoksi 24.9.2025.

Ennen seurantatarkastukseen liittyvän määrääjän umpeutumista Keski-Uudenmaan ympäristökeskus vastaanotti tiedon, joka liittyi ilmoittajan mukaan toimijan lainsäädännönvastaiseen ravintolisän nimeen ja markkinointiin. Ilmoituksen mukaan ravintolisää nimeltään namivita markkinoitiin "karkkimaisena".

Asiaa selvittäessä todettiin, että kyseisen tuotteen markkinointi on verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa kuluttajaa harhaanjohtavaa, koska nimi on "namivita" ja esimerkiksi käyttöohjeet "aikuiset ja lapset: 2 karkkia päivässä, lapset 3-10 v: 1 karkki päivässä" sekä sosiaalisen median mainos ja julkaisu "näyttää karkilta, toimii kuin monivitamiini" "puhdas + namivita, appelsiinin makuinen vitamiinikarkki" viittaavat yksiselitteisesti makeiseen ja antavat siten väärän kuvan harhaanjohtamalla kuluttajaa elintarvikkeen käytöstä ja asemasta markkinoilla. Myös tuotteen muoto on vastaava kuin markkinoilla olevan makeisen ("metsämarjat").

Toimija perusteli sähköpostitse tuotteen olevan ravintolisä, jossa Vita viittaa tuotteen monipuoliseen vitamiinisäilytykseen ja Nami tuotteen hyvää makuun. Lisäksi markkinoinnissa oli tapahtunut mainostoimiston virhe ja markkinointi olisi nyt korjattu. Samalla esimerkiksi sosiaalisen median sivuilla oleva markkinointi on poistettu, eikä kuluttajalla ole mahdollisuutta nähdä materiaaleja missään.

Ravintolisä on yksiselitteisesti tuotu markkinoille lainsäädännön vastaisesti "karkkimaisena" ja markkinointi on kuluttajaa harhaanjohtavaa. Verkkosivujen markkinointimateriaalit sekä mm. tuotteen käyttöohje ja sosiaalisen median julkaisut ovat viitanneet karkkiin. Vaikka materiaalit olisivat nyt jo "piilotettu" kuluttajilta, niin huomioiden markkinoilla jo olleen elintarvikkeen erityispiirteet ja ominaisuudet, kuten mainonta ja elintarvikkeen esillepano, muoto / ulkonäkö, sekä tapa ja olosuhteet, jolla se on ollut esillä, on nimessä olevan ilmaisun "nami" epätodennäköistä olettaa viittavan toimijan kertomaan ravintolisänä myytävän tuotteen herkulliseen makuun. Tällöin ravintolisän nimessä oleva ilmaisu "nami" on harhaanjohtava.

Koska epäkohtia elintarvikkeiden markkinoinnissa on ollut toistuvasti elintarvikevalvonnan ohjauksesta ja kehotuksista huolimatta, on markkinoinnin lainsäädännön mukaiseksi korjaamisen varmistamiseksi tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitettu määräys, jonka päävelvoitteita tehostetaan uhkasakolla.

Asianosaisen kuuleminen

Toimijaa kuultiin 29.9.2025 sähköpostitse toimitetulla kuulemiskirjeellä elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta.

Toimijan edustajalta saatiin 1.10.2025 sähköpostitse tiedoksi tuotteen berberiini painetut pakkausmerkinnät. Samalla hän kertoi, että oli lähettänyt vahingossa väärän eli vanhan version berberiinin etiketistä ja että pakkausmerkinnät oli korjattu heti.

Kuulemiseen saatiin toimijan sähköpostitse lähetetty vastine 13.10.2025. Vastineen mukaan New Organics Oy vastustaa esitettyjä elintarvikelain 55 §:n mukaisten määräysten antamista ja uhkasakkojen määräämistä perusteeltaan sekä lisäksi määrältään 5 000 €:n yhteissumman ylittäviltä osin.

Toimijan vastineesta on tarkastelussa huomioitu parhaan ymmärryksen mukaan olennaiset päätöksen liittyvät asiat. Kaikilla esitetyillä väitteillä ja annetuilla selvityksillä ei ole merkitystä käsiteltävänä olevissa asioissa.

Toimijan edustajan vastineessa esittämät asiat ja terveysturvallisuuden vastaukset:

"5 Vastineen perusteet. Esitettävät päävelvoitteet eivät perustu tosiasiallisiin olemassa oleviin epäkohtiin, vaan niillä pyritään nähtävästi kiertämään elintarvikelain 67 §:ssä säädetyn seuraamusmaksun enimmäismäärä sekä ajallinen ulottuvuus. Päävelvoitteet 1 ja 2 ovat myöskin osin päällekkäisiä, mikä johtaa mahdolliseen yhtäaikaiseen soveltamiseen. Päävelvoite 3 puolestaan jätetään jopa ilman selkeitä perusteluja. Yhtiön toiminta on ollut huolellista. Elintarvikelainsäädäntöä on pyritty parhaan mahdollisen kyvyn ja ymmärryksen mukaan noudattamaan, mutta lääkkeellisten, harhaanjohtavien ja väiteasetuksen vastaisten väittämien rajaukset ovat nyt käsillä olevissa tilanteissa olleet niin vaikeita, etteivät ne ole yhtenäisiä edes niitä valvovien viranomaisten kesken."

Päävelvoite 1 liittyy toimijan elintarvikkeissa toistuvasti todettuihin lääkkeellisen ja harhaanjohtavan markkinoinnin epäkohtiin. Päävelvoite 1 perustellaan muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 artiklalla 7, jolla kielletään elintarvikkeiden lääkkeellinen markkinointi ja elintarvikkeiden harhaanjohtava markkinointi.

Päävelvoite 2 liittyy toimijan "karkkimaisena" markkinoille tuodun ravintolisään nimeen ja harhaanjohtavaan markkinointiin. Päävelvoite perustellaan muun muassa asetuksen (EU) N:o 1169/2011 artiklalla 7 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 artiklalla 16.

Päävelvoite 3 liittyy toimijan elintarvikkeiden markkinoinnissa toistuvasti todettuihin väiteasetuksen vastaisiin väitteisiin, joita ei ole perusteltu. Päävelvoite perustellaan muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006 artikloilla 3 ja 12.

"5.1.1 Tarkastuskertomus 29.6.2023 (Erexion XXL). Tarkastuskertomuksessa 29.6.2023 todetut epäkohdat Erexion XXL -tuotteen markkinoinnissa ovat johtuneet uuden ja yhtiön muusta valikoimasta poikkeavan tyyppisen tuotteen ottamisesta valikoimaan. Yhtiöllä ei ole ollut tiedossa, että erektion liittyvät markkinointi-ilmaisut katsottaisiin lääkkeellisiksi, eikä tätä tietoa löydy Ruokaviraston Ravitsemus- ja terveysturvallisuustietokantaan.

Joka tapauksessa tarkastuksessa todetut epäkohdat korjattiin seurantatarkastuksen määräaikaan mennessä, kuten elintarviketarkastaja itsekin kuulemiskirjelmässä toteaa.”

Toimijan edustaja esittää vastineessaan, että pelkästään sanaan erektio liittyvät markkinointi-ilmaisut olisivat tarkastuksella tulkittu lääkkeellisiksi. Näin ei ole pelkästään erektioon liittyvien ilmaisujen osalta, mutta lääkkeellisten väitteiden käyttö elintarvikkeiden markkinoinnissa on kielletty. Toimijan ravintolisän markkinoinnin todettiin tällöin olevan lääkkeellistä, koska väite viittasi elintarvikkeella olevan lääkkeellisiä ominaisuuksia. Teksti viittasi siihen, että tuote auttaa erektiohäiriöihin olemalla ilman reseptiä saatava erektiolääkkeen veroinen tuote. ”Tiesitkö, että erektiohäiriöihin löytyy tutkittu ja tehokas apu ilman reseptiä?”

Samalla kerrottiin erektiohäiriöstä ja viitattiin siihen, että kuinka toimijan ravintolisä voi vaikuttaa häiriöön. ”Erektiohäiriöt ovat valitettavasti yleistynyt ongelma - häiriötä esiintyy jo yli puolella 40–70 vuotiaista miehistä ja ongelmat yleistyvät 50–60 ikävuoden jälkeen selvästi. Mahdollisia syitä on useita, onneksi moniin asioihin voit vaikuttaa myös omilla elintavoilla sekä uudella vahvalla kotimaisella ravintolisällä.” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006 artiklan 3 mukaan terveysväitteet eivät saa viitata sellaisiin elintoimintojen muutoksiin, jotka voisivat aiheuttaa tai lisätä pelkoa kuluttajassa. Artiklan 13 mukaan sellaiset terveysväitteet, joissa esitetään, että elintarvikkeen nauttimatta jättämisellä voi olla terveysvaikutuksia ovat kiellettyjä.

Muut perustelemattomat väitteet, kuten yleisluontoiset erektioon liittyvät väitteet ”parantaa erektiota” ”lisää verenkiertoa jopa 50 %” toimijan tuli perustella tai poistaa, jos väite ei ole perusteltavissa jollakin tuotteen sisältämän ainesosan hyväksytyllä tai päätöstä odottavalla väitteellä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006 artiklan 6 kohdan 1 mukaan ravitsemus- ja terveysväitteiden on perustuttava yleisesti hyväksyttyyn tieteelliseen näyttöön, jolla ne on osoitettu oikeiksi. Kohdan 2 mukaan elintarvikealan toimijan, joka esittää ravitsemus- tai terveysväitteen, on perustettava väitteen käyttö.

”5.1.2 Tarkastuskertomus 11.9.2024 (Puhdas+ Vahva Maitohappobakteeri). Kyseessä olevaa tuotetta Puhdas+ Vahva Maitohappobakteeri koskeva lääkkeelliseksi tulkittu väite oli, että maitohappobakteeria *Lactobacillus reuteri* ”käytetään usein ripulin hoidossa”. Tämän maitohappobakteerien käyttötarkoituksen voi katsoa olevan niin yleinen, että se on kenen tahansa kohderyhmään kuuluvan kuluttajan tiedossa. Maitohappobakteerivalmisteiden ja erityisesti *Lactobacillus reuteri* n vaikutusta ripulin hoidossa on tutkittu laajasti ja vaikutuksesta on olemassa myös tieteellistä näyttöä. Kuluttajien laajan tietoisuuden ja laajahkon tutkimusnäytön perusteella voisi arkijärkisesti ajatellen pitää itsestään selvänä, että esitetty väite olisi kuluttajien jopa hyvin tärkeätä tietää, ja siksi yhtiö on pyrkinyt esittämään väitteen siinä muodossa, ettei siinä toistettaisi Ruokaviraston ”Ravitsemusjaterveysväiteoppaassa” (621/04.02.00.01/2023/5) mainittua kiellettyä esimerkkiväitettä ”hoitaa ripulia”, vaan ainoastaan kerrotaan kyseistä maitohappobakteerikantaa käytettävän ripulin hoidossa. Tämä väite ei ole suora väite itse tuotteen terveysvaikutuksesta, vaan siinä ainoastaan kerrotaan mihin tuotteen sisältämään maitohappobakteerikantaa usein käytetään, mikä on myös sen laajasti tiedetty tosiasiallinen käyttötarkoitus.

Näistä syistä johtuen kyseisen väitteen käyttö on korkeintaan hyvin lievällä tavalla moitittavaa, sikäli kuin väite lopulta perusteellisessa tarkastelussa olisi edes kielletty. Joka tapauksessa väite kuitenkin poistettiin viipymättä yhtiön saatua tiedon elintarviketarkastajan näkemyksestä, kuten seurantatarkastuksen tarkastuskertomuksessa 28.11.2024 todettiin.”

Jos elintarvikkeesta esitetään markkinoinnissa ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, tai viitataan sellaisiin ominaisuuksiin, on kyseessä asetuksen (EU) N:o 1169/2011 (artiklan 7 kohta 3) vastainen elintarvikkeen lääkkeellinen markkinointi.

Ruokaviraston ohjeessa (621/04.02.00.01/2023/5) asia ilmaistaan seuraavasti: "elintarvikealan toimijat eivät saa esittää, viitata tai muuten antaa kuvaa, että toimijan valmistamilla, markkinoimilla tai jakelemilla elintarvikkeilla tai niiden ainesosilla olisi lääkkeellisiä vaikutuksia tai käyttötarkoituksia. "Elintarvikealan toimijat eivät voi myöskään siteerata, jakaa tai linkittää tutkimuksia, raportteja, julkaisuja tai muita tietolähteitä, joiden kautta annetaan kuva, että yrityksen valmistamilla, markkinoimilla tai jakelemilla elintarvikkeilla tai niiden ainesosilla olisi ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia."

Markkinointimateriaali, jossa väite esitettiin, oli ollut Apteekkariliiton ylläpitämässä ammattilaisille tarkoitetussa Salkku -nimisessä viestintäkanavassa. Elintarvikelainsäädäntö koskee samalla tavalla terveydenhuollon ammattilaisille tarkoitettuja markkinointimateriaaleja, myös niiden osalta on kiellettyä käyttää lääkkeellisiä väitteitä elintarvikkeista.

Tieteellisten tutkimusten tai näytön liittäminen / linkittäminen tuotteen markkinoinnin yhteyteen on myös elintarvikkeen lääkkeellistä markkinointia, jos tutkimukset sisältävät tuotteesta / ainesosista ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia tai viittaavat niihin. Ja jos ainesosalle ei ole olemassa Euroopan komission hyväksymiä tai hyväksymistä odottavia terveystäitteitä, ei ravintolisän markkinoinnissa voi käyttää ihmisen elimistön terveyteen liittyviä väitteitä. Eli silloin edes mahdollisista olemassa olevista tai "arkijärkisesti" ajatelluista terveystäikutuksista ei tule kertoa markkinoinnissa.

Toimijan edustaja toteaa vastineessaan sen, että käytettyä väitettä ei ole liitetty tuotteeseen vaan sen ainesosana olevaan maitohappobakteerikantaan. Samalla vastineessa myös viitataan siihen, että lääkkeellisen väitteen "käytetään usein ripulin hoidossa" käyttö on ollut toimijan toiminnassa tietoista ja vastineen mukaan korkeintaan hyvin lievällä tavalla moitittavaa, jos lopullisessa perustelussa väite olisi edes kielletty". Elintarvikkeen lääkkeellinen markkinointi ei ole lainsäädännön mukaan hyvin lievällä tavalla moitittavaa, vaan täysin kiellettyä.

Toimijan tuote on markkinoilla ravintolisänä eikä lääkkeenä. Ripuli on ihmisen sairaus. Ravintolisän ja / tai sen sisältämän ainesosan käyttötarkoitus on kuvattu sairauden hoitamisenä. Tällöin elintarvikkeen markkinoinnissa esitetty ilmaisu "käytetään usein ripulin hoidossa" on yksiselitteisesti asetuksen 1169/2011 artiklan 7 vastainen lääkkeellinen väite, jonka käyttö elintarvikkeen markkinoinnissa on kiellettyä.

perinteinen rohdoskasvi". Ruokaviraston Ravitsemus- ja terveysväiteoppaassa mainitaan esimerkkinä lääkkeellisestä väitteestä ilmaisu "perinteinen kasvisrohto", mutta sanassa "kasvisrohto" on pääsanana "rohto", jolloin tarkoitetaan itse tuotteen olevan rohto eli lääkeaine. Sanassa "rohdoskasvi" puolestaan pääsanana on "kasvi", jolloin ei suoraan tarkoiteta tuotteen olevan lääkeaine. Yhtiön käyttämällä ilmaisu ei myöskään kohdistu suoraan tuotteeseen itseensä, vaan siinä ainoastaan kerrotaan tuotteen pääainesosan lähteenä olevan kasvin, ruostehappomarjan olleen perinteinen rohdoskasvi. Tästä mahdollisesta oikeutuksesta huolimatta yhtiö on poistanut kyseisen ilmaisun tuotteen etämyyntisivuston pakkausmerkinnöistä välittömästi jo tarkastuksen yhteydessä ja viipymättä 26.6.2025 myös tuotteen pakkausmerkinnöistä. Seurantatarkastuksen yhteydessä 24.9.2025 yhtiön markkinointijohtaja lähetti vahingossa elintarviketarkastajalle etiketistä (tuotteen pakkausmerkinnöistä) vanhan version, jossa maininta rohdoskasvista tietysti edelleen näkyi. Markkinointijohtaja oikaisi virheen heti 1.10.2025 huomattuaan sen tarkastuskertomuksesta ja tarkistettuaan asian sähköposteista. Elintarviketarkastaja kuittasi korjauksen mutta vastasi, että yhtiöllä on kuitenkin ollut toistuvasti epäkohtia elintarvikkeiden markkinoinnissa. Tällä perusteella yhtiö on siinä käsityksessä, että asiassa on riidatonta, että kyseisen tuotteen markkinoinnissa käytetyn lääkkeellinen väittäminen on korjattu määräajassa ja ennen seurantatarkastusta 29.9.2025. Näin ollen toisin kuin tarkastuskertomuksessa 29.9.2025 kerrotaan, tämäkin (mahdollinen) epäkohta oli seurantatarkastuksen hetkellä tosiasiasa jo korjattu."

Ruokaviraston ohjeessa (621/04.02.00.01/2023/5) asia ilmaistaan seuraavasti: "elintarvikealan toimijat eivät saa esittää, viitata tai muuten antaa kuvaa, että toimijan valmistamilla, markkinoimilla tai jakelemilla elintarvikkeilla **tai niiden ainesosilla** olisi lääkkeellisiä vaikutuksia tai käyttötarkoituksia.

Suoraan itse ravintolisään ei tule yleensäköän kohdistaa väitteitä, vaan väitteet tulee käyttöehtojen edellyttämällä tavalla kohdistaa ravintolisän sisältämiin ainesosiin, jota kautta ne yhdistyvät tuotteeseen. Kuitenkin elintarvikkeen lääkkeellinen markkinointi on kiellettyä. Lääkkeellisten vaikutusten tai käyttötarkoituksiin viittaamisen kieltäminen esimerkiksi ravintolisän ollessa kyseessä koskee koko tuotetta, eli myös sen sisältämiä yksittäisiä ainesosia. Ruokaviraston ohjeeseen kokoamat ilmaisut ovat esimerkkejä lääkkeellisistä väitteistä, joita vastaavat ilmaisut ovat rinnastettavissa toisiinsa. On tieteellinen tosiasia, että perinteinen "kasvisrohto" on peräisin kasvikunnasta. Eli ymmärryksen mukaan kasvisrohto on peräisin perinteisenä pidetystä "rohdoskasvista".

Jos elintarvikkeesta esitetään markkinoinnissa ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, tai viitataan sellaisiin ominaisuuksiin, on kyseessä asetuksen (EU) N:o 1169/2011 (artiklan 7 kohta 3) vastainen elintarvikkeen lääkkeellinen markkinointi.

Toimijan edustajan vastineessa kertoman mukaan epäkohta oli korjattu ennen pöytäkirjan lähettämistä, mutta asia ei ole ollut tällöin todennettavissa, koska sitä ei ole saatettu tiedoksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen ennen pöytäkirjan lähettämishetkeä (29.9.2025).

"5.1.4 Tarkastuskertomus 29.9.2025 (Puhdas+ NamiVita). Yhtiö ei pidä tuotteen Puhdas+ NamiVita nimeä tai markkinointia harhaanjohtavana. Karamellimaaisuutta jäljittelevän estetiikan hyödyntäminen vitamiinivalmisteissa on yleisesti käytössä oleva ja kuluttajien tuntema konsepti. Tällä on myös todettu saatavan tavanomaisista vitamiinivalmisteista poikkeavia hyötyjä, kuten parempi noudattaminen (ne ovat maun ja muodon vuoksi miellyttävämpiä käyttää) ja sopivuus erityisryhmille, joilla voi olla nielemisvaikeuksia

kokonaisilla tableteilla (kuten lapset ja vanhukset). Vastaavia valmisteita on Euroopassa laillisesti tarjolla lukemattomia ja niitä on myyty Suomessakin jo pitkään.

Tuotteen nimen ei ole ollut tarkoitus viitata makeiseen. "Nami" (englanniksi "yam") on onomatopoeettinen "nam"-ääntä jäljittelevä sana: se matkii suun liikettä ja ääntä, kun syödään jotain hyvää. Sanalla oli tarkoitus viitata siihen, että kyseessä on hyvänmakuinen vitamiinivalmiste. "Vita" puolestaan antaa kuluttajalle heti mielikuvan vitamiinivalmisteesta, ei karamellista. Tuote ei myöskään ole nallekarkin tai muuten karamellin muotoinen, kuten monet muut markkinoilla olevat vastaavat valmisteet, vaan sen vadelmaa jäljittelevä muoto viittaa pikemminkin vitamiineihin ja terveellisyyteen kuin karamelliin.

Sinänsä pitää paikkansa, että alussa tuotteen annostusohjeessa käytettiin sanaa "karkki", mutta tämä ei ollut kovin näkyvästi markkinoinnissa esillä. Kyseessä oli mainostoimiston idea, jolla pyrittiin hassuttelevasti hyödyntämään vitamiinien yleisesti mielletyn terveellisyyden ja karamelliin yhdistyvien mielikuvien vastakkaisuutta. Ilmaisun tulkitseminen kirjaimellisesti siten, että olisi tarkoitettu tuotteen olevan karkkia, edellyttää asiayhteyden ja tuotteen muiden ominaisuuksien täydellistä sivuuttamista. Sana "karkki" kuitenkin poistettiin välittömästi kaikkialta, kun yhtiö sen havaitsi.

Tuotteen pakkaustapana on ravintolisäpurkki, jossa on erityinen lapsiturvakorkki, mikä myös Ruokaviraston mukaan puoltaa sitä, ettei tuotetta myydä karamellina. Tuotteen pakkauskasvatimissa on kehoitettu pitämään tuote poissa lasten ulottuvilta. Nämä tekijät yhdessä tekevät turhaksi sen elintarviketarkastajan huolen, että markkinointi johtaisi tuotteen liialliseen käyttöön lapsilla. Lisäksi tuotteen myyntikanavana ovat apteekit ja terveyskaupat sekä päivittäistavarakaupoissa ravintolisähylly tai vitamiinihylly. Kuluttajalle ei näin ollen ole mitenkään voinut syntyä mielikuvaa, että kyseessä olisi jokin muu kuin vitamiinivalmiste eli ravintolisä.

Tiedusteltaessa asiaa Ruokaviraston erityisasiantuntija Anna Mizrahilta, hän vastasi, että sanan "nami" käyttäminen ravintolisän nimessä voi olla harhaanjohtavaa mutta että asiaan vaikuttavat myös käyttötarkoitus, tuotteen ulkomuoto (esim. nallen muotoinen viinikumi viittaa karamelliin), pakkaustapa (turvakorkillinen purkki viittaa muuhun kuin karamelliin) ja myyntitapa (myydäänkö selkeästi ravintolisänä vai karamellina). Mizrahi ei vahvista elintarviketarkastajan väitettä Ruokaviraston "selkeästä linjauksesta" sanalle "nami", vaan pikemminkin hänen vastauksensa osoittaa, ettei tällaista yksiselitteistä linjausta ole, vaan asiaan vaikuttavat monet tekijät. Tästä johtuen NamiVita-tuotteen markkinointia ei voi katsoa harhaanjohtavaksi. Tuotetta on selvästi myyty ravintolisänä (vitamiinivalmisteena), ei karamellina.

Yhtiö on kuitenkin, varmistaakseen nimen säilymisen samana, muuttanut tuotteen nimen muotoon "Puhdas+ PehmoVita". Muutos toteutettiin 6.10.2025 alkavalla viikolla 41. Näin ollen siitä huolimatta, mihin tuotenimen Namivita arvioinnissa lopulta päädytään, mahdollinen epäkohta on joka tapauksessa jo poistettu."

Toimijan edustaja antaa vastineessa ymmärtää, että tuotteen karkkina markkinoinnin idea on ollut mainostoimiston vastuulla. Vastineen mukaan esimerkiksi tuotteen turvakorkillinen pakkaustapa on ollut ravintolisälle ominainen.

On tosiasia, että elintarvikealan toimija, tässä tapauksessa New Organics Oy, on lopullisessa vastuussa markkinoille päästetystä elintarvikkeesta, vaikka ulkopuolinen taho laatisi markkinointimateriaalin tai vastaisi markkinoinnista. Yleisesti se, että toimijan toimintaa voitaisiin pitää huolellisena, kuten vastineessa on annettu ymmärtää, edellyttäisi sen, että tämänkaltaiset ja muut elintarvikkeen markkinoinnin lainsäädännön mukaisuuteen liittyvät asiat varmistettaisiin ja tarvittaessa korjattaisiin omavalvonnan toimenpiteenä ennen tuotteen markkinoille päästämistä.

Kyseessä on ravintolisän markkinointiin liittyvä asia, jonka kokonaisuuden todettiin tuotteen muiden ominaisuuksien kanssa olevan lainsäädännön vastaista. Koska tuotteen vapaaehtoinen markkinointiin liittyvä materiaali, tuotteen muoto, lainsäädännön edellyttämät tuotteen käyttöohjeet ja nimi

muodostivat asiayhteyden keskenään, jossa ravintolisää markkinoitiin makeiseen rinnastettava tuotteena, jolloin kuluttajaa johdetaan harhaan. Asetuksen (EY) N:o 178/2002 artiklan 16 mukaan rajoittamatta yksityiskohtaisempien elintarvikelainsäädännön säännösten soveltamista elintarvikkeiden merkinnät, mainonta ja esillepano, myös niiden muoto, ulkonäkö ja pakkaukset, käytetyt pakkausmateriaalit, tapa, jolla ne on aseteltu, ja olosuhteet, joissa ne esitellään, sekä tiedot, joita niistä annetaan millä tahansa tavalla, eivät saa johtaa kuluttajia harhaan.

Elintarvikkeen tietojen, kuten nimen ja käyttöohjeen sekä sen markkinoinnin harhaanjohtavuuden kokonaisuus tulee ottaa asiassa huomioon. Kuten kuulemiskirjeessä todetaan, ravintolisä on yksiselitteisesti tuotu markkinoille lainsäädännön vastaisesti "karkkimaisena". Verkkosivujen markkinointimateriaalit sekä mm. tuotteen käyttöohje ja sosiaalisen median julkaisut ovat viitanneet karkkiin. Vaikka materiaalit olisivat nyt jo "piilotettu" kuluttajilta, niin huomioiden markkinoilla jo olleen elintarvikkeen erityispiirteet ja ominaisuudet, kuten mainonta ja elintarvikkeen esillepano, muoto / ulkonäkö, sekä tapa ja olosuhteet, jolla se on ollut esillä, on nimessä olevan ilmaisun "nami" epätodennäköistä olettaa viittavan toimijan kertomaan ravintolisänä myytävän tuotteen herkulliseen makuun. Tällöin ravintolisän nimessä oleva ilmaisu "nami" on harhaanjohtava.

Ruokavirasto on vahvistanut Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen elintarviketarkastajan kannan. Asia vahvistettiin Ruokavirastosta sähköpostitse, jonka jakelussa kaksi toimijan edustajaa (markkinointijohtaja ja toimitusjohtaja) ovat myös olleet mukana.

Elintarviketarkastajan 18.9.2025 kirjoittama viesti sähköpostiketjuun toimijalle ja Ruokaviraston edustajalle: "Lopputulema kuitenkin on se, että ravintolisä on tuotu markkinoille "karkkimaisena". Markkinointimateriaalit sekä mm. käyttöohje ovat osittain viitanneet / viittaavat karkkiin. Vaikka materiaali olisi nyt jo "piilotettu", niin tämän vuoksi nimessä olevan ilmaisun "nami" on epätodennäköistä olettaa viittavan kertomaanne ravintolisänä myytävän tuotteen herkulliseen makuprofiiliin."

Ruokaviraston 19.9.2025 viimeisin vastaus asiaan liittyvään sähköpostiketjuun: "Ruokavirastolla ei ole asiaan lisättävää ja jaamme paikallisen elintarvikevalvontaviranomaisen näkemyksen asiasta."

Toimija on vastineessa kerrotun mukaan muuttanut tuotteen nimeä. Termi "nami" on poistettu tuotteen nimestä.

"5.1.5 Epäkohtien määrä ja luonne. New Organics Oy:llä on noin 400 tuotetta, joista noin 200 on luokiteltavissa elintarvikkeiksi. Tähän nähden määräysten perusteeksi esitetyt neljä epäkohtaa ovat määrältään pikemminkin satunnaisia lipsahduksia kuin huolimattomuutta tai varsinkaan piittaamattomuutta osoittavia todisteita.

Epäkohtien aikaväli tulee sekin huomioida: niitä on suuresta tuotemäärästä huolimatta ilmennyt vain keskimäärin yksi tapaus vuodessa. Lisäksi viitatut epäkohdat ovat koskeneet keskenään hyvin eri tyyppisiä tuotteita ja hyvin erilaisia väitteitä, mikä osoittaa, ettei yhtiö ole elintarvikelainsäädännön vaatimuksista (elintarviketarkastajan tulkinnoista) tiedon saatuaan toistanut samoja epäkohtia.

Seuraavissa tarkastuksissa ilmenneet uudet epäkohdat ovat yhtiön käsityksen mukaan johtuneet siitä, että elintarviketarkastaja on aina seuraavissa tarkastuksissa muuttanut tarkastuksen painotusta tai kiinnittänyt huomiota asioihin, joiden kohdalla sääntely tai tulkinta on tiukentunut ja joista yhtiö ei ole vielä ollut tietoinen. Kaikissa tapauksissa on ollut kyse hyvin vaikeatulkintaisia rajanvetoja koskevista inhimillisistä virheistä, jotka ovat päässeet seulasta läpi huolellisista seurannasta ja tarkastuksista huolimatta, eikä mikään tapaus ole aiheuttanut minkäänlaista vaaraa kenellekään.

Koska kaikki epäkohdat on lisäksi korjattu asetettuun määräaikaan mennessä, osoittaa sekin, ettei ohjausta ja neuvontaa tai varsinkaan kehotusta ankarampi valvontatoimenpide ole tarpeellinen.”

Vastineessa toimijan edustaja kertoo New Organics Oy:llä olevan nykyään valikoimassa noin 200 elintarvikkeeksi luokiteltavaa tuotetta. Samalla vastineessa vedotaan määräysten epäkohtien vähyyteen ja siihen, että niitä on ollut vain kerran vuodessa ja erityyppisissä tuotteissa suuresta tuotemäärästä huolimatta.

Jos yrityksellä on valikoimassaan noin 200 elintarvikkeeksi luokiteltavaa tuotetta, voi toiminnan riskiluokka olla korkea. Erityisesti riskiluokka on korkea silloin, jos tuotteet ovat pääosin ravintolisäksi luokiteltavia ja niistä käytetään markkinoinnissa väitteitä. Tällöin suuri tuotemäärä ja runsas väitteiden käyttö eri markkinointikanavissa edellyttävät sitä, että toimijalla on oltava käytössään riittävä erityisosaaminen esimerkiksi ravintolisien markkinoinnissa käytettyjen väitteiden osalta.

Tarkastellulta jaksolta 29.6.2023 - 29.9.2025 toiminnan tarkastuksilla on havaittu elintarvikkeiden markkinoinnissa korjattavaksi arvioituja epäkohtia toistuvasti. Usein tarkastuskertomusten rivi (13.3 markkinointi) on sisältänyt enemmän kuin yhden epäkohdan, jotka arvioidaan Oiva-järjestelmän mukaisesti samalla tarkastettavalla rivillä.

Tarkastuskertomuksissa epäkohtia ko. rivillä on ollut yhteensä viisi liittyen elintarvikkeiden lääkkeelliseen markkinointiin ja yhteensä neljä liittyen elintarvikkeiden harhaanjohtavaan / väiteasetuksen vastaiseen markkinointiin. Kaikki tuotteet, joissa epäkohtia on havaittu ovat olleet ravintolisiä, eli samaan elintarvikeryhmään kuuluvia. Yhdellä tarkastuksella on tarkastettu 1–3 ravintolisää koko valikoimasta. Samaan kerran tarkastettuun ravintolisään ei pääsääntöisesti kohdisteta uutta tarkastusta, ellei esimerkiksi sen koostumus olennaisesti muutu.

Epäkohtia on todettu toistuvasti jokaisella suunnitelmallisella tarkastuksella tarkastellun jakson aikana. Toimijan toimintaan on tarkoitus kohdistaa elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen tarkastus elintarvikevalvonnan järjestelmän riskinarvioinnin perusteella (riskiluokka 4) kaksi kertaa vuodessa. Toimintaan on tehty kolme suunnitelmallista tarkastusta, joiden osalta havaittujen epäkohtien vuoksi on tehty neljä seurantatarkastusta. Eli jokaista suunnitelmallista tarkastusta kohti on tehty vähintään yksi seurantatarkastus.

Toimijalla on siis valikoimassaan noin 200 elintarvikkeeksi luettavaa tuotetta, joista elintarvikevalvonnan tarkastuksella tarkastetaan 1–3 kappaletta. Kaikki tarkastetut toimijan tuotteet ovat olleet ravintolisiä, eli samaan tuoteryhmään kuuluvia. Jos elintarvikkeiden markkinoinnissa

käytetään lääkkeellisiä / harhaanjohtavia / väiteasetuksen vastaisia väitteitä, on kyseessä (HE 3/2021) tarkoittama laiminlyönti. Jos edellä mainittuja väitteitä käytetään elintarvikealan toimijan ravintolaisen markkinoinnissa toistuvasti, on kyseessä toistuva laiminlyönti.

Toimijan edustajan vastineessa kirjoittaman mukaan tarkastuksilla todetut epäkohdat ovat perustuen tuotevalikoiman suureen määrään olleet ”pikemminkin satunnaisia lipsahduksia kuin huolimattomuutta tai varsinkaan piittaamattomuutta osoittavia todisteita.” Samalla epäkohtien esitetään johtuvan tarkastuksilla eri asioiden painotuksista ja tiukentuneista tulkinnoista. Ja todetaan se, ettei yhtiö ole tiedon saatuaan toistanut samoja epäkohtia.

Toimijan toiminnan markkinointiin liittyvien väitteiden käytön ei tule perustua siihen, että asiat korjataan jokaisen elintarvikevalvonnan tarkastuksen yhteydessä vasta tarkastuskertomuksen kehotuksesta / korjattavaa arvioinnista. Tällöin asian toistuvuuteen voidaan puuttua elintarvikelain mukaisella hallintopakolla.

Hallinnollisia pakkokeinoja voidaan tarvittaessa tehostaa uhkasakolla, jos elintarvikealan toimija on aiemmin jättänyt noudattamatta säännöksiä ja kehotuksen antamista ei voida laiminlyönnin toistuvuuden tai muun syyn vuoksi pitää riittävänä. (Hallituksen esitys eduskunnalle elintarvikelaiksi ja laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta 3/2021).

Toimijan toimintapa elintarvikkeiden markkinoinnissa antaa viitteitä siitä, että suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan keinot eivät ole riittäviä lääkkeellisen, harhaanjohtavan ja perustelemattoman väiteasetuksen vastaisen markkinoinnin lopettamiseksi. Näin ollen (HE 3/2021 ”kehotuksen antamista ei voida laiminlyönnin toistuvuuden tai muun syyn vuoksi pitää riittävänä”).

”5.1.6 Määräyksille ja uhkasakoille ei ole perustetta tarkastuskertomuksessa 29.9.2025 Määräyksille ja uhkasakoille tulisi löytyä johdonmukainen peruste tarkastuskertomuksesta 29.9.2025. Siinä listatuissa kolmesta valvontatoimenpiteestä vain yhden, Puhdas+ Berberiini -tuotteen kohdalle on kirjattu ”Elintarvikemääräysten vastaisuuden poistamismääräys EtL 55 §”. Kahden muun huomion kohdalla on kirjattu valvontatoimenpiteeksi ”kehotus”. Puhdas+ Berberiini -tuotteeseen kohdistunut huomio on koskenut tuotteen markkinoinnissa käytettyä ilmaisua ”ruostehappomarja on perinteinen rohdoskasvi”, jonka elintarviketarkastaja on tarkastuskertomuksessa 11.6.2025 tulkinnut lääkkeelliseksi väitteeksi ja jonka hän on kehottanut poistamaan. Elintarviketarkastaja on tarkastuskertomuksen hetkellä 29.9.2025 ollut siinä käsityksessä, että tuotteen pakkausmerkinnät on jätetty korjaamatta, mikä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, kuten yllä on jo kerrottu ja mikä yhtiön käsityksen mukaan on asiassa riidatonta. Koska kyseinen Puhdas+ Berberiini -tuotetta koskeva huomio on ollut ainoa, jonka valvontatoimenpiteeksi on kirjattu elintarvikelain 55 §:ssä säädetty määräys, ja koska tämä epäkohta on jo ennen seurantatarkastusta tullut korjatuksi, ei tarkastuskertomukseen 29.9.2025 jää yhtäkään kohtaa, jolle olisi valvontatoimenpiteeksi määrätty muuta kuin ”kehotus”. Tällä perusteella yhtiöön ei voida kohdistaa elintarvikelain 55 §:ssä säädettyä määräystä tai varsinkaan sitä tehostavaa uhkasakkoa, ellei ja ennen kuin yhtiön on todettu laiminlyöneen tarkastuskertomuksessa 29.9.2025 annetut kehotukset. Tämä puolestaan ei ole mahdollista, koska kaikki määräysten perusteiksi esitetyt epäkohdat on tätä vastinetta kirjoitettaessa jo korjattu.”

Toimijan edustajan vastineessa kertoman mukaan epäkohta oli korjattu ennen pöytäkirjan lähettämistä, mutta asia ei ole ollut todennettavissa, koska sitä ei ole saatettu tiedoksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen ennen pöytäkirjan lähettämishetkeä (29.9.2025). Tällöin tarkastuksen yhteydessä saatujen tietojen perusteella New Organics Oy ei ollut toiminut annetun kehotuksen mukaisesti. Elintarviketta markkinoitiin seurantatarkastuksen toteutushetkellä lääkkeellisellä väitteellä.

New Organics Oy:n elintarvikkeiden markkinoinnissa on tarkastuksilla todettu toistuvia epäkohtia, joiden korjaaminen on seurantatarkastuksen avulla varmistettu. Toimijan kuluttajille tarkoitetussa (sekä terveydenhoitoalan ammattilaisille tarkoitetussa) markkinointimateriaalissa on toistuvasti todettu elintarvikelainsäädännön vastaista markkinointia. Lainsäädännön vastainen markkinointi on ollut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 vastaista lääkkeellistä / harhaanjohtavaa ja / tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006 vastaista.

Koska epäkohtia elintarvikkeiden markkinoinnissa, kuten lääkkeellistä markkinointia, harhaanjohtavaa markkinointia ja väiteasetuksen vastaista markkinointia, on ollut toistuvasti suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan neuvonnasta, ohjauksesta ja kehotuksista huolimatta epäkohtia, on toimijan New Organics Oy:n epäkohtien toistuvuus elintarvikkeiden markkinoinnissa viittaa siihen, että elintarvikkeiden lääkkeellistä, harhaanjohtavaa ja väiteasetuksen vastaista markkinointia ei voida kokonaan poistaa / lopettaa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan menetelmien, kuten tarkastuksilla annettujen kehotusten avulla. Tällöin markkinoinnin lainsäädännön mukaiseksi korjaamisen varmistamiseksi jatkossa on tarpeen antaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitettu määräys, jonka päävelvoitteita tehostetaan uhkasakolla.

"5.2 Elintarvikelain 55 §:n soveltamisen edellytykset. Elintarvikelain 55 §:ä koskevassa hallituksen esityksen HE 3/2021 yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kyseisen määräyksen tulevan käytettäväksi silloin, kun elintarvikelain 40 §:ssä tarkoitetuilla kehotuksilla ei saada poistetuksi määräystenvastaisuutta. Toisena perusteena mainitaan tilanne, jossa kehotuksen antamista ei laiminlyönnin toistuvuuden tai muun syyn vuoksi voida pitää riittävänä. Jos viranomainen sen sijaan varmistuu siitä, että epäkohta voidaan poistaa muulla tavoin kuin määräyksiä antamalla, ei määräystä olisi välttämätöntä antaa. Toistuvuuden osalta hallituksen esityksen sanamuoto, jossa sanaa "laiminlyönti" käytetään yksikössä ("kehotuksen antamista ei laiminlyönnin toistuvuuden tai muun syyn vuoksi voida pitää riittävänä") tarkoittaa, että sama laiminlyönti toistuu.

Nyt kyseessä olevat epäkohdat on kaikki poistettu asetetuissa määräajoissa, eikä mitään niistä enää ole. Näin ollen määräyksen antamisen edellytys, ettei määräystenvastaisuutta saisi kehotuksilla poistetuksi, ei täyty. Epäkohtien toistuvuus puolestaan ei ole ollut niin tiheää eikä samankaltaista, että määräystä voisi laiminlyönnin toistuvuuden vuoksi pitää perusteltuna.

Määräystä harkittaessa olisi hallituksen esityksen mukaan otettava huomioon myös säännösten noudattamatta jättämisen luonne. Kuulemiskirjelmässä perusteeiksi esitetyissä epäkohdissa on lähes kaikissa kyse hyvin tulkinnanvaraisista tilanteista, joista osasta elintarviketarkastajakin on joutunut kysymään Ruokaviraston kantaa. Näin tulkinnanvaraisissa tilanteissa tehdyt virheet eivät osoita kuin korkeintaan hyvin lievää moitittavuutta, eikä niiden luonnekaan siten täyty määräyksen antamisen edellytyksiä."

Toimijan edustaja esittää vastineessaan osan tarkastuskertomusten epäkohtien olevan lievästi moitittavia ja osittain tulkinnanvaraisia, eikä epäkohtien / laiminlyöntien toistuvuutta ole osoitettu.

Osa tarkastuskertomusten epäkohdista on asioita, joista on samassa tarkastetussa kohdassa huomautettu (käytännössä arvosana B), jota voidaan pitää toimijan vastineessa kuvattuna "lievästi moitittavana". Kuitenkin tarkastettavan kohdan lopullinen arvosana muodostuu Oiva-järjestelmän arviointiasteikon mukaan korjattavaksi C, jos asioita ole toteutettu lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Käytännössä elintarvikkeen markkinointi on lääkkeellistä, harhaanjohtavaa tai väiteasetuksen vastaista, muodostuu arvosanaksi joko korjattavaa C tai huono D, joista kumpaakaan ei käsitetä elintarvikelainsäädännössä "lievästi moitittavana epäkohtana". Arvosanaksi muodostuu C korjattavaa, jos epäkohdat heikentävät elintarviketurvallisuutta tai johtavat kuluttajaa harhaan. Pääsääntöisesti arvosanaksi muodostuu Huono D, jos epäkohdat vaarantavat elintarviketurvallisuutta tai johtavat kuluttajaa vakavasti harhaan tai toimija ei ole noudattanut annettuja määräyksiä. Annettujen määräyksien noudattamatta jättäminen tarkoittaa myös sitä, että arvosana korjattavaa C on annettu toistuvasti, eikä voida varmistua asian lopullisesta korjaamisesta.

(Hallituksen esitys eduskunnalle elintarvikelaiksi ja laiksi sakan täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta 3/2021) Hallituksen esityksessä todetaan, että 1 § momentin 2 mukaan lain tarkoituksena olisi myös varmistaa elintarvikesäännösten riskiperusteinen soveltaminen. Elintarvikesäännösten velvoitteita toimeenpantaessa ja niiden noudattamista valvottaessa olisi otettava huomioon toimijan harjoittaman toiminnan luonne ja laajuus sekä muut elintarviketurvallisuuteen ja kuluttajansuojaan vaikuttavat seikat. Riskiperusteisuutta sovellettaisiin siinä laajuudessa kuin se kulloinkin kyseessä olevan lainsäädännön osalta on mahdollista. Jos esimerkiksi jonkin elintarvikkeen koostumukselle tai merkinnöille on säädetty yksityiskohtaiset vaatimukset, niistä ei voi poiketa riskiperusteisesti, ellei tästä olisi nimenomaan erikseen säädetty. Toimijan harjoittamalla omavalvonnalla on vaikutusta toiminnasta aiheutuvaan riskiin.

Ravintolisien markkinoille saattaminen (valmistuttaminen, tukkumyynti) on korkean riskiluokan toimintaa. Ravintolisiä markkinoille saattava toimija vastaa tuotteen turvallisuudesta. Esimerkiksi elintarviketiedot ja markkinointi ovat osa tuotteen turvallisuuteen liittyviä asioita. Jos elintarvikkeen markkinoinnissa / elintarviketiedoissa annetaan sellainen kuva, että elintarvikkeeseen liittyy ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, tai viitataan sellaisiin ominaisuuksiin, tai harhaanjohtavia tietoja, tai esitetään väiteasetuksen vastaisia väitteitä, ei asian tarkastamisesta voi poiketa riskiperusteisesti, vaan asia arvioidaan Oivassa joko korjattavaksi tai huonoksi.

Myös toimijan harjoittaman omavalvonnan yleinen toimivuus ja tehdyt toimenpiteet vaikuttavat asiaan. Esimerkiksi, jos toimija ei noudata riittävää huolellisuutta ja omavalvonnassaan havaitse ja hallitse riittävällä tasolla toimintaan liittyviä riskejä, korjaa itsenäisesti havaittuja epäkohtia, kuten toistuvia lääkkeellisiä väitteitä, harhaanjohtavia väitteitä tai perustelemattomia väitteitä markkinoille saatetuissa elintarvikkeissa, ilman elintarvikevalvonnan puuttumista asiaan toistuvilla kehotuksilla, niin omavalvonta ei tällöin toteudu toiminnassa riittävällä laajuudella. Tällöin toiminta ei ole lainsäädännön mukaista.

Ruokavirasto vastaa kansallisen elintarvikevalvonnan suunnittelusta ja paikallisen elintarvikevalvonnan ohjauksesta. Tällöin tietyissä valvontaan liittyvissä asioissa on syytä varmistaa lopullinen kanta heiltä. Samalla voidaan varmistaa valvonnan olevan tasapuolista ja ohjauksen mukaista. Paikallinen viranomainen toteuttaa valvontaa säännöllisesti valvontasuunnitelman mukaisesti ja riskiperusteisesti. Valvontatarpeeseen voi vaikuttaa myös se, miten toimija noudattaa elintarvikelainsäädäntöä ja toimintaansa koskevia ohjeita sekä määräyksiä.

Yksittäisten tarkastajien tarkastuksilla elintarvikealan toimijoilta edellytetyt toimenpiteet perustuvat Ruokaviraston Oiva-arviointiohjeisiin ja muihin ohjeisiin sekä kansallisiin linjauksiin, jotka ovat kaikki laadittu EU:n ja Suomen lainsäädännön pohjalta. Yksittäiset tarkastajat eivät itsenäisesti tee kansallisia linjauksia, mutta voivat käyttää tarkastuksilla harkintavaltaa. Tarkastuksilla valvonta-asia ratkaistaan riskinarviointiin perustuvan harkinnan avulla, toimijan etu huomioiden, jos markkinoilla olevan tuotteen ei katsota aiheuttavan välitöntä vaaraa kuluttajalle.

Esimerkiksi tapauskohtaisessa riskinarvioinnissa voidaan todeta, että virheellisillä pakkausmerkinnöillä (mm. väiteasetuksen vastainen väite, yksittäinen lääkkeellinen väite, harhaanjohtava väite) olevan tuotteen erän voi myydä loppuun, mutta epäkohta tulee korjata viipymättä verkkosivuille ja painettuihin elintarviketietoihin viimeistään seuraavaan erään, jos kuluttajalle elintarviketurvallisuuden ei katsota vaarantuvan tai kuluttajaa johdeta vakavasti harhaan.

Esimerkki toistuvuuden arvioinnista elintarvikkeiden lääkkeellisessä markkinoinnissa

Elintarvikkeisiin liittyvässä lainsäädännössä lääkkeellisten väitteiden käyttöä ei pidetä lievästi moitittavana, koska lääkkeellinen markkinointi on elintarvikelainsäädännön mukaan kiellettyä. Ruokaviraston Oiva-ohjeen (2175/04.02.00.01/2021/5, voimaantulopäivä 2.1.2024) mukaan, jos elintarvikkeen markkinoinnissa käytetään yksittäisiä lääkkeellisiä väitteitä, tarkastuksen arvosana on C korjattavaa. Jos elintarvikkeesta esitetään useita tai toistuvasti elintarviketietoasetuksen artiklan 7 kohdan 3 vastaisia lääkkeellisiä väitteitä, on arvosana D huono.

Oiva-ohjeen (0.1 Oiva-arviointiasteikon arvosanojen yleiset määräytymisperusteet, korjattavaa C) "Valvoja voi käyttää harkintavaltaa arvioidessaan onko korjauskehotus riittävä määräystenvastaisuuden

korjaamiseksi vai onko tarpeen käyttää elintarvikelain mukaisia hallinnollisia pakkokeinoja esim. määräystä.” Käytännössä hallinnolliset pakkokeinot voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön jo silloin, kun tarkastetun kohdan arvosana on C korjattavaa tai jos sama tarkastettava kohta arvioidaan korjattavaksi toistuvaksi.

Jos toimijan elintarvikkeissa, kuten ravintolisissä, havaitaan tarkastuksilla toistuvasti esimerkiksi yksittäisiä lääkkeellisiä väitteitä, on tarkastuksen arvosana D huono, jolloin aloitetaan elintarvikelain mukaisten pakkokeinojen käyttö, mihin kuuluu osana toimijan kuuleminen.

Toimijan elintarvikkeiden, tässä tapauksessa samaan elintarvikeryhmään kuuluvien ravintolisien lääkkeellinen markkinointi on näin ollen ollut toistuvaa, koska asiasta on annettu kehotuksia peräkkäisillä tarkastuksilla noin kahden vuoden aikana ja lääkkeellistä markkinointia ei ole kokonaan lopetettu kehotuksista huolimatta.

Jos toimijan toiminnassa tarkastusten yhteydessä todetaan toistuvasti esimerkiksi lääkkeellistä tai harhaanjohtavaa markkinointia tai toimija ei ole noudattanut annettuja määräyksiä, voidaan asiaan puuttua elintarvikelain mukaisella hallintopakolla.

”5.3 Uhkasakkoesityksissä on kyse kohtuuttomasta takautuvuudesta. Uhkasakolle rinnasteista elintarvikelain 67 §:n seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Kuulemiskirjeen esityksessä puolestaan nostetaan perusteeksi yli kahden vuoden takaisia yksittäisiä epäkohtia, joiden korjaamisestakin on kulunut jo melkein sama aika. Näillä perusteilla määräyksiä ja uhkasakkoja kohdistetaan epäkohtiin, jotka ovat rangaistuksen perusteina jo vanhentuneita.”

5.4 Uhkasakkojen määrällinen vastustaminen

Esitettävillä uhkasakoilla näyttää olevan tarkoitus kiertää ajallisen ulottuvuuden lisäksi elintarvikelain 67 §:n elintarvikevalvonnan seuraamusmaksun 5 000 €:n enimmäismäärä, johon nähden nyt esitettävien uhkasakkojen yhteismäärä on kuusinkertainen. Seuraamusmaksun edellytyksiin kuuluu osittain hyvinkin vakavia rikkomuksia, kuten elintarviketoiminnan harjoittaminen toimipaikassa, jota ei ole hyväksytty, ja ruokamyrkytyksiä koskevan ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti sekä elintarvikesäännösten vastainen markkinointi yleisesti. Uhkasakkojen yhteismäärän tulisi olla johdonmukaisessa suhteessa seuraamusmaksun tavanomaiseen määrään – sikäli kuin uhkasakkoa ylipäättään tulisi asettaa.

Toimijalle ei olla määräämässä elintarvikelain §:n 67 mukaista seuraamusmaksua, vaan määräys uhkasakon uhalla. Asiassa on tuotu esiin epäkohtia kahden vuoden ajalta, jotta niiden toistuvuus todettavissa.

Koska toimijan ravintolisien markkinoinnin epäkohtien toistuvuus peräkkäisillä suunnitelmallisilla tarkastuksilla viittaa siihen, että lääkkeellisen, harhaanjohtavan ja väiteasetuksen vastaiseen markkinoinnin lopettamiseen ei voida riittävällä tavalla vaikuttaa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan tarkastuksiin liittyvillä menettelytavoilla, kuten neuvonnalla, ohjauksella ja kehotuksilla, on tarpeen antaa uhkasakolla tehostettu elintarvikelain § 55 mukainen määräys epäkohtien korjaamisen / poistamisen varmistamiseksi jatkossa.

Esittelijä

terveysvalvonnan päällikkö Suurkuukka Miia

Päätösehdotus

Keski- Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa New Organics Oy:lle seuraavan elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen:

Päävelvoite 1

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 vastaiset lääkkeelliset ja harhaanjohtavat väitteet tulee poistaa / korjata / peittää kaikista markkinointimateriaaleista, kuten esimerkiksi elintarviketiedoista (pakkausmerkinnöistä), verkkosivuilta ja sosiaalisesta mediasta. Toimijan tulee jatkossa varmistaa se, että elintarvikkeiden markkinoinnissa ei käytetä lääkkeellisiä väitteitä, joissa elintarvikkeeseen liitetään ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, tai viitataan sellaisiin ominaisuuksiin.

Päävelvoite 2

Toimijan tulee jatkossa varmistaa se, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006 vastaisia terveystäitteitä ei käytetä elintarvikkeiden markkinoinnissa. Lainsäädännön vastaiset väitteet tulee poistaa / korjata / peittää toimijan kaikista markkinointimateriaaleista, kuten esimerkiksi elintarviketiedoista (pakkausmerkinnöistä), verkkosivuilta ja sosiaalisesta mediasta.

Määräaika

Määräaika päävelvoitteille on 1.3.2026

Ympäristölautakunnan edellä mainittu päätös tullaan määräämään noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Uhkasakko

Päävelvoitteiden tehostamiseksi asetetaan seuraavat uhkasakot:

Päävelvoite 1: 10 000 euroa

Päävelvoite 2: 10 000 euroa

Päätöksen peruste

Ravintolisiä on toistuvasti markkinoitu elintarvikelainsäädännön vastaisesti. New Organics Oy:n elintarvikkeiden markkinoinnissa on elintarvikevalvonnan tarkastuksilla todettu toistuvia epäkohtia, joiden korjaaminen on seurantatarkastuksen avulla varmistettu.

Toimijan markkinointimateriaalissa on elintarvikkeiden markkinoinnissa käytetty lääkkeellisiä, harhaanjohtavia ja perustelemattomia väitteitä. Väitteitä on toistuvasti todettu viimeisen noin kahden vuoden aikana tehdyillä tarkastuksilla, jolloin on kyse lainsäädännön tarkoittamasta toistuvasta epäkohdasta. Vaikka epäkohdat ovat pääosin todettu korjatuksi kehotuksesta seurantatarkastuksen yhteydessä, on toiminta ollut toistuvaa, koska seuraavalla suunnitelmallisella tarkastuksella ko. väitteitä on todettu eri ravintolisän markkinoinnissa.

Toimijan edustajan vastineessa kirjoittaman mukaan kyseessä olevat epäkohdat ovat osittain olleet enemmänkin satunnaisia lipsahduksia kuin huolimattomuutta tai varsinkaan piittaamattomuutta osoittavia todisteita, joista osa olisi lievällä tavalla moitittavia. Kuitenkin toimijan edustaja on vastineessa antanut viitteitä siitä, että esimerkiksi yhdessä tapauksessa lääkkeellisen väitteen käyttö on ollut jossain määrin tietoista ja tarkoituksellista, koska toimijan markkinoiman ravintolisän ainesosan vaikutusta on yleisen tiedon mukaan tutkittu ripulin hoidossa ja siitä on olemassa tieteellistä näyttöä. Yritys on pyrkinyt käyttämään väitteestä erilaista sanamuotoa kuin Ruokaviraston väiteoppaassa esimerkkinä ilmoitettu lääkkeellinen väite. Väiteoppaassa esimerkkinä käytetty lääkkeellinen väite on "hoitaa ripulia" ja toimijan markkinoinnissa käyttämä "käytetään usein ripulin hoitoon". Voidaan todeta, että molemmat väitteet ovat elintarvikkeiden markkinoinnissa kiellettyjä lääkkeellisiä väitteitä, koska ne viittaavat elintarvikkeella tai sen ainesosalla olevan osuutta ihmisen sairauden hoitamiseen.

Elintarvikkeisiin liittyvästä lainsäädännöstä on todettavissa, että käytännössä vastuullisuutta ja huolellisuutta noudattavan elintarvikealan toimijan on oltava selvillä elintarvikelainsäädäntöön liittyvistä asioista ja varmistaa lainsäädännön edellyttämien asioiden toteutumisen toiminnassaan lainsäädännön ja kansallisten vaatimusten mukaisesti. Tällöin esimerkiksi ennen ravintolisien markkinoille päästämistä elintarviketietojen oikeellisuuden varmistaminen ja lainsäädännön mukaisen markkinoinnin varmistaminen on osa tätä vastuullisuutta ja huolellisuutta sekä vaatimusten täyttymisen varmistamista.

Tätä toimintaa voidaan ajatella myös toimijan elintarviketoimintaan liittyvän omavalvonnan käytännön toteutumisena. Toimijan on elintarvikelainsäädännön mukaan varmistettava toimintansa olevan kaikilta osin asianmukaista. Toimijan kirjallisessa omavalvonnan asiakirjassa (päivitetty 2024) markkinoinnista kirjoitetaan seuraavasti: "3.8 Markkinointi. Markkinointia ja muuta kommunikaatiota suunniteltaessa varmistetaan, että kaikki kuluttajille ja ammattilaisilla annettu informaatio on määräysten mukaista, mm., ei käytetä lääkkeellisiä väittämiä, käytetään vain sallittuja

terveysväitteitä, käytetyt väittämät ovat tosia.”

Elintarvikealan toimijan elintarvikkeiden markkinoinnin ei tule perustua siihen, että epäkohdat huomioidaan ja korjataan vasta, kun elintarvikevalvonnan tarkastuksella asiasta annetaan kehoitus korjaamisesta. Koska elintarvikevalvonnan tarkastuksilla on viimeisimmän noin kahden vuoden aikana toistuvasti jouduttu antamaan korjattavaa / kehoituksia liittyen elintarvikkeiden lääkkeelliseen, harhaanjohtavaan ja väiteasetuksen vastaiseen markkinointiin, ei toimijan toiminnan voida elintarvikkeiden markkinoinnin osalta olettaa olevan ollut huolellista, omavalvontaa noudattavaa ja elintarvikelainsäädännön mukaista.

Elintarvikkeiden lääkkeellinen markkinointi ja/tai lääkkeellisiin vaikutuksiin ja ominaisuuksiin viittaaminen on lainsäädännön mukaan kiellettyä. Elintarviketiedoissa ei saa antaa sellaista kuvaa, että elintarvikkeeseen liittyy ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, eikä viitata sellaisiin ominaisuuksiin.

Elintarvikkeesta annetut elintarviketiedot eivät saa johtaa harhaan, erityisesti elintarvikkeen erityispiirteiden ja erityisesti sen luonteen, yksilöllisyyden, ominaisuuksien, koostumuksen, määrän suhteen. Tai erityisesti liittämällä elintarvikkeeseen vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole.

Terveysväitteet eivät saa olla totuudenvastaisia, moniselitteisiä tai harhaanjohtavia. Elintarvikealan toimijan, joka esittää terveysväitteen, on perusteltava väitteen käyttö.

Koska toimijan ravintolisien markkinoinnin epäkohtien toistuvuus peräkkäisillä suunnitelmallisilla tarkastuksilla viittaa siihen, että lääkkeellisen, harhaanjohtavan ja väiteasetuksen vastaiseen markkinoinnin lopettamiseen ei voida riittävällä tavalla vaikuttaa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan tarkastuksiin liittyvillä menettelytavoilla, kuten neuvonnalla, ohjauksella ja kehoituksilla, on tarpeen antaa uhkasakolla tehostettu elintarvikelain § 55 mukainen määräys epäkohtien korjaamisen / poistamisen varmistamiseksi jatkossa.

Täytäntöönpano

Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Liite 1 Tarkastuskertomus 29.6.2023

Liite 2 Tarkastuskertomus 4.10.2023

Liite 3 Tarkastuskertomus 21.3.2024

Liite 4 Tarkastuskertomus 11.9.2024

Liite 5 Tarkastuskertomus 28.11.2024

Liite 6 Tarkastuskertomus 11.6.2025

Liite 7 Tarkastuskertomus 29.9.2025

Liite 8 Kuuleminen määräyksestä 29.9.2025

Liite 9 Toimijan vastine 13.10.2025

Sovelletut säännökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002 artikla 16, 17 ja 19

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 artikla 3, 7 ja 8

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1924/2006 artikla 3, 6 ja 12

Elintarvikelaki 297/2021 1 §, 2 §, 6 §, 55 §, 68 §, 71 §; 78 §

Hallintolaki 434/2003

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 10.6.2025 § 69)

Tiedoksi:

Saantitodistuksella: New Organics Oy

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Numero	Otsikko
8	Tarkastuskertomus 29.6.2023, K-U ympla 11.11.2025
9	Tarkastuskertomus 4.10.2023, K-U ympla 11.11.2025
10	Tarkastuskertomus 21.3.2024, K-U ympla 11.11.2025
11	Tarkastuskertomus 11.9.2024, K-U ympla 11.11.2025
12	Tarkastuskertomus 28.11.2024, K-U ympla 11.11.2025
13	Tarkastuskertomus 11.6.2025, K-U ympla 11.11.2025
14	Tarkastuskertomus 29.9.2025, K-U ympla 11.11.2025
15	Kuuleminen 29.9.2025, K-U ympla 11.11.2025
16	vastine-new-organics-kuyk-etl55-2025-v1-0, K-U ympla 11.11.2025

Keski Uudenmaan ympäristölautakunnan kokoukset vuonna 2026

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 127
190/00.01.02/2025

Valmistelija

Kärkkäinen Piritta, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta toimii Tuusulan kunnan alaisena. Kunnan hallintosäännön 111 § mukaan toimitella päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös silloin, kun puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Hallintosäännön 112 § mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Hallintosäännön 113 § mukaan kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti.

Läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksessa on hallintosäännön 117 § mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi pormestarilla, apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää kokoontua vuonna 2026 seuraavasti:

- tiistai 13.1.
- tiistai 17.2.
- tiistai 17.3.
- tiistai 14.4.
- tiistai 12.5.
- tiistai 9.6.
- tiistai 18.8.
- tiistai 15.9.
- tiistai 13.10.
- tiistai 10.11.
- tiistai 15.12.

ja

- että kokoukset alkavat klo 17.00 ja ne pidetään Hyrylässä Rykmentinpuistossa, Rykmentintie, rakennus 48 tai tarvittaessa Teams-kokouksena.
- että kokouskutsu, joka sisältää kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslistan sekä tarvittaessa tarkemman kokouspaikkatiedon, lähetetään lautakunnan jäsenille ja varajäsenille sekä tiedoksi pormestarille, apulaispormestareille, kansliapäällikölle sekä tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle ja kummeille viimeistään neljä päivää ennen kokousta.
- että kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetään sähköisesti.
- että pöytäkirjan tarkastaa kaksi erikseen valittavaa pöytäkirjantarkastajaa, jotka valitaan aakkosjärjestyksessä. Pöytäkirjantarkastajaksi ei valita puheenjohtajaa eikä varapuheenjohtajaa.
- että pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen siten, että kokouksessa tehtyjen päätösten nähtävillä olo voi alkaa seuraavan viikon maanantaina.
- että esityslista ja pöytäkirja julkaistaan myös Tuusulan kunnan kotisivulla (www.tuusula.fi) ja toimitetaan tiedoksi ympäristökeskuksen muille sopijakunnille.

Kokouskäsittely

Merkittiin tiedoksi, että terveysvalvonnan päällikkö Miia Suurkuukka poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17:45.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 § mukaisten julkisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuus sekä 17 § mukaiset täydentävät palvelut 1.1.2026 alkaen

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 128
256/00.01.02/2025

Valmistelija

Kallioniemi Maija

Vuoden 2026 alussa voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 3 §:n mukaan kunta (järjestäjä) huolehtii alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä siten kuin eläinlääkintähuoltolaissa säädetään. Järjestäjän tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin. Järvenpään ja Keravan kaupunkien sekä Nurmijärven, Mäntsälän ja Tuusulan kuntien muodostamalla ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella järjestämisestä vastaava viranomainen on Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta.

Nykytilanne

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus vastaa nyt voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) kunnalle määrättyjen tehtävien hoidosta yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Järvenpään kaupunki, Keravan kaupunki, Nurmijärven kunta, Mäntsälän kunta ja Tuusulan kunta. Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 §:n mukaan kunnan on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten sekä sellaisten yhteisöjen pitämiä kotieläimiä varten, joilla on kotipaikka kunnan alueella. Muita kotieläimiä kuin hyötyeläimiä varten palvelu on kuitenkin järjestettävä vain, jos palvelua ei ole muuten saatavilla. Lisäksi kunnan on järjestettävä kiireellistä eläinlääkäripalvelua alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokaudenaikoina. Voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa peruseläinlääkäripalveluilla tarkoitetaan eläinlääkäripalvelua, jota annetaan eläinlääketieteellisen yleistutkimuksen perusteella eläintenpitopaikoissa tai tavanomaisissa eläinlääkärin vastaanottotiloissa.

Kunnan on myös järjestettävä eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellinen valvonta ja muu elintarviketurvallisuuden valvonta sekä kunnaneläinlääkärille mm. eläintauti-, sivutuote- ja eläinsuojelulainsäädännössä määrättyjen valvontatehtävien hoito.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus järjestää eläinlääkäripalvelut omana tuotantonaan Järvenpäälle, Keravalle, Nurmijärvelle ja Tuusulalle. Mäntsälälle eläinlääkäripalvelut ostetaan Helsingin yliopiston Tuotantoeläinsairaaltalta. Hankinta on aikanaan kilpailutettu hankintalain

(348/2007) mukaisesti. Virkatehtävät järjestetään kaikille kaupungeille ja kunnille ympäristökeskuksen virkaeläinlääkäreiden toimintana.

Eläinlääkintähuoltolain uudistus

Uusi eläinlääkintähuoltolaki 285/2023 tulee voimaan 1.1.2026. Lain keskeisenä tarkoituksena on turvata perustason eläinlääkäripalvelujen saatavuus koko maassa sekä täsmentää kuntien järjestämisvastuuta. Laki selkeyttää, mitkä palvelut kuuluvat lakisääteisesti kunnan vastuulle ja mitkä voidaan tuottaa täydentävinä markkinaehtoisesti. Samalla se varmistaa, että palvelut hinnoitellaan kohtuullisesti, kilpailuneutraaliteetti toteutuu ja kunnaneläinlääkärijärjestelmä säilyy toimintakykyisenä.

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä luetellaan kaikki yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka kunnan on järjestettävä 9 §:n mukaisesti vähintään elintarvike- ja turkistuotantoeläimille, sekä tarjottava sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkärinapu). Muut lakisääteiset palvelut järjestetään alueellisen saatavuuden ja muiden järjestäjälle tässä laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi, huomioiden yksityinen palveluntarjonta. Järjestäjä voi myös päättää tarjota järjestämisvastuun ylittäviä täydentäviä eläinlääkäripalveluita (17 §), joiden tulee sisältönsä ja mitoituksensa osalta olla oikeasuhtaisia ja markkinaperusteisesti hinnoiteltuja, eivätkä ne saa olla erikoiseläinlääkäripalveluita

Lain 10 §:n mukaan järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Kiireellistä eläinlääkärinapua on kuitenkin annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkärinapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle. Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen.

Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle.

Lisäksi eläinlääkintähuoltolaissa säädetään elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden ja eläinten hyvinvoinnin valvonnasta sekä eläintautien vastustamistyöstä kunnissa. Lain 20 § mukaan näiden lakien nojalla kunnaneläinlääkäreillä määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytykset

on järjestettävä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti. Kaikkien tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkäriin virkoja.

Helsingin yliopiston asema järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tuottajana

Uuden eläinlääkintähuoltolain 18 §:ssä säädetään yliopistollisesta eläinsairaalasta toiminta-alueensa kuntien ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tuottajana. Yliopisto tuottaa 9 §:n mukaisesti järjestäjien järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja julkisina eläinlääkäripalveluina siinä laajuudessa kuin eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii. Valtioneuvoston asetuksessa eläinlääkintähuollosta (351/2025) 4 §:ssä todetaan kunnat, joiden alueilla yliopisto tuottaa eläinlääkäripalveluja eläinlääkintähuoltolain 18 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti julkisina eläinlääkäripalveluina. Ympäristökeskuksen sopijakunnista tämä koskee Mäntsälää. Uuden eläinlääkintähuoltolain siirtymäsäännöksen (38 §) perusteella ne 9 §:ssä tarkoitetut eläinlääkäripalvelut, joita Helsingin yliopisto on tuottanut järjestäjän ja yliopiston välisen sopimuksen perusteella vähintään kolmen vuoden ajan tämän lain voimaantuloa edeltävien viiden vuoden aikana, määrittävät tämän lain voimaan tullessa Helsingin yliopiston julkisen palvelutuotannon laajuuden kyseessä olevassa toiminta-alueen osassa. Mäntsälän virka- ja päivystysaikaisia eläinlääkäripalveluja koskevat ostopalvelusopimukset yliopiston kanssa ovat olleet voimassa yli viiden vuoden ajan, joten yliopisto tuottaa palvelut Mäntsälälle lain voimaantullessa.

Yliopiston kanssa ja Mäntsälän kunnan edustajien kanssa on kuluneen vuoden käyty neuvotteluja kunnan päättämästä eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuusta, uuden lain mukaisesta sopimuksesta sekä korvauksesta, jonka Mäntsälän kunta maksaa jatkossa yliopiston tuottamista eläinlääkäripalveluista. Virkatehtävät hoitavat edelleen Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen eläinlääkärit.

Oma tuotanto ja ostopalvelut

Ympäristökeskuksen Tuusulassa sijaitsevalla vastaanotolla työskentelee neljä praktikkoeläinlääkäriä (4 htv) ja kolme pieneläinhoitajaa (3 htv). Praktikkovirkoihin kuuluu kiireettömän eläinlääkäriavun antaminen virka-aikana ja kiireellisen eläinlääkäriavun antaminen sekä virka- että päivystysaikana kaikille eläinlajeille. Keski-Uudenmaan eläinlääkärien toimesta on vuonna 2024 hoidettu noin 6200 eläintä virka-aikana ja päivystysaikana noin 1900 eläintä.

Ympäristökeskuksen eläinlääkärit hoitavat kaikki virkatehtävät kaikkien sopijakuntien alueella. Valvontaeläinlääkärit (2 htv) vastaavat virka-aikana

eläinsuojelulain valvonnasta. Tarvittaessa praktikkoeläinlääkärit osallistuvat virka-aikaisiin eläinsuojelutehtäviin ja vastaavat niistä päivystysaikana. Praktikkoeläinlääkärit vastaavat eläintautilain mukaisesta valvonnasta sekä virka-aikana että päivystysaikana. Virkatehtäviä hoitavat praktikko- ja valvontaeläinlääkärien lisäksi eläinlääkintähuollon päällikkö (1 htv), hygieenikkoeläinlääkäri (1 htv) ja terveystalouden päällikkö (1 htv).

Mäntsälälle eläinlääkäripalvelut on ostettu Helsingin yliopiston Tuotantoeläinsairaaltal. Tuotantoeläinsairaaltalassa on hoidettu mäntsäläläisiä eläimiä vuonna 2024 noin 4200 eläintä virka-aikana ja päivystysaikana noin 700 eläintä.

Palvelutarpeen arviointi

Palvelutarpeeseen vaikuttavat mm. alueen eläinmäärät, yksityiset palvelut ja oman tuotannon ylläpitämisen tarpeet. Aktiivisten pitopaikkojen määrät ovat poimittu Ruokaviraston eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisteristä. Määrät eivät kerro onko pitopaikoissa eläimiä tällä hetkellä, jos eläintenpitäjä ei ole päivittänyt tietoja. Pitopaikka voi olla, vaikka siellä ei olisi eläimiä ja samalla eläintenpitäjällä voi olla useampia pitopaikkoja, esim. useampi laidun. Pitopaikassa voi olla tuotantoeläimiä, seura- ja harraste-eläimiä tai molempia. Lampaiden ja vuohien sekä siipikarjan ja hevosten pitopaikoissa on pääosin seura- ja harraste-eläimiä.

- nautojen pitopaikat 42 kpl
- sikojen pitopaikat 2 kpl
- lampaiden ja vuohien pitopaikat 174 kpl
- hevosten pitopaikat 311 kpl
- siipikarjan pitopaikat 413 kpl
- tarhatun riistan (linnut) pitopaikat 9 kpl
- mehiläisten pitopaikat 135 kpl
- lemmikkieläinten määrä (1 lemmikki / 8 asukasta) 24 000 kpl

Eläinlääkäripalvelujen markkinakartoitus Uudellamaalla

Julkisten eläinlääkäripalveluiden palvelutarpeen lähtökohtana on alueellinen markkinatilanne ja arvio siitä, missä määrin yksityinen tarjonta on riittävä vastaamaan alueen asukkaiden tarpeisiin saada lain tavoitesäännöksessä mainitut yhdenvertaiset, toimivat ja kohtuuhintaiset eläinlääkäripalvelut.

Uudenmaan ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt, Helsinkiä lukuun ottamatta, laativat yhteistyössä kyselyn yksityisille eläinlääkäripalveluita tarjoaville yrityksille heidän tarjoamistaan palveluista. Kysely toteutettiin keväällä 2025. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakuntien alueelta alueella kysely lähetettiin 24 yksityiselle eläinlääkärielle/eläinlääkäriasemalle, vastauksia saatiin 12 (50 %). Vastauksia saatiin kaikissa sopijakunnissa sijaitsevilta palveluntuottajilta.

Eläinten lääkinälliseen hoitoon liittyviä palveluita tarjoaa 11 vastannutta ja yksi vastaajista tarjoaa erityistason yritysneuvontaa maitotilallisille. Kiertävillä palveluilla tarkoitetaan käyntejä suurelainten pitopaikoissa tai kotikäyntejä pieneläinten luona. Vastaanottopalveluja ja kiertäviä palveluja on tarjolla kaikissa sopijakunnissa. Palveluissa ja niiden tasossa on vaihtelua perustason palvelusta sairaalatason palveluun ja hinnat vaihtelevat sen mukaisesti.

Kaikki yksityiset palveluntarjoajat tarjoavat palveluja arkisin päiväsaikaan, kahdeksan tarjoo palveluja arkisin ilta-aikaan ja yksi yöllä arkisin (kiertävä palvelu), mutta vain sopimuksen mukaan. Viikonloppuisin päivällä ja illalla palveluja tarjoaa kaksi, joista toinen on kiertävä ja palvelua tarjotaan vain sopimuksen mukaan ja toinen tarjoaa sekä vastaanottopalveluja että kiertäviä palveluja silloin, kun se sopii palveluntarjoajalle. Viikonloppuisin öisin palveluja tarjoaa yksi kiertävä vain sopimuksen mukaan sekä juhlapyhinä päivä- ja ilta-aikaan palvelua tarjoaa yksi sekä vastaanottopalveluna että kiertävänä silloin, kun se sopii palveluntarjoajalle.

Kuusi vastanneista ottaa vastaan kiireistä hoitoa vaativia potilaita (perussairaudet, esim. tulehdukset) joko niin, että kiireisille potilaille on varattu aikoja tai niitä otetaan vastaan, mikäli sattuu olemaan vapaita aikoja ja useimmiten niitä on. Viisi vastanneista ottaa vastaan kiireisiä potilaita, mikäli sattuu olemaan vapaita aikoja, mutta useimmiten aikoja ei ole tai kiireisiä potilaita ei oteta ollenkaan. Neljä vastanneista ottaa vastaan kiireistä leikkaushoitoa vaativia potilaita (esim. keisarinleikkaus, märkäkohtu) joko niin, että kiireisille leikkauksille on varattu aikoja tai niitä otetaan vastaan, mikäli sattuu olemaan vapaita aikoja ja useimmiten niitä on. Seitsemän vastanneista ottaa vastaan kiireisiä leikkauksia, mikäli sattuu olemaan vapaita aikoja, mutta useimmiten aikoja ei ole tai kiireisiä potilaita ei oteta ollenkaan. Kaikki yksityiset tarjoavat perustason palveluja (esim. yleistutkimus, rokotus, tunnistusmerkintä, loishäädöt, lopetus) ja melkein kaikki perustason kirurgiaa (esim. kastroatio, sterilisaatio, ihopatin poisto) ja perustason hammashoitoja.

Vain kaksi yksityisistä olisi kiinnostunut osallistumaan julkiseen palveluun kuuluvan eläinlääkäripäivystyksen järjestämiseen (osittain tai kokonaan) mikäli saadaan neuvoteltua tyydyttävä ratkaisu. Toinen näistä yksityisistä tarjoaa palveluja vain pieneläimille ja toisen toiminta on vasta alkuvaiheessa. Vain kolme yksityisistä olisi kiinnostuneita osallistumaan julkiseen palveluun kuuluvien päiväaikaisten peruseläinlääkäripalvelujen tuottamiseen (mukaan lukien kiireellinen eläinlääkäriapu) mikäli sopimusehdoista saadaan neuvoteltua tyydyttävä ratkaisu. Kaksi näistä yksityisistä tarjoaa palveluja vain pieneläimille ja kolmannen toiminta on vasta alkuvaiheessa.

Koska ympäristökeskuksen sopijakuntien alueella ei ole sellaisia yksityisiä eläinlääkäripalvelujen tarjoajia, jotka olisivat kykeneviä ja halukkaita tuottamaan kaikki järjestämisvastuun piiriin kuuluvat palvelut vuorokauden ympäri sopimukseen perustuen, on tarkoituksenmukaista, että Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen eläinlääkintähuollon järjestämisvastuulle

kuuluvat palvelut järjestettäisiin jatkossakin omana tuotantona. Riittävän laajaa omaa tuotantoa puoltavat lisäksi kustannusten ennustettavuuden ja lakisääteisten palvelujen keskeytymättömyyden tarve sekä se, että jos eläinlääkäripalvelut ovat kokonaan ulkoistettu ja tulee tarve palata omaan tuotantoon, niin sen uudelleen käynnistäminen olisi hyvin hidasta ja kallista. Virkatehtävien hoitaminen edellyttää myös riittävää määrää eläinlääkäreitä.

Järjestämisvastuu ja palveluvalikoiman määrittely ja perustelut

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä on esitetty ne eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka turvataan tarvittavilta osin julkisen järjestämisvastuun kautta:

1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;

Perustelut: Välttämätön osa muita järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluita ja hoidon asianmukaisuuden varmistamista, joten sen katsotaan kuuluvan aina järjestämisvastuuseen.

2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;

Perustelut: Koiran tunnistusmerkintä on lakisääteinen velvollisuus koirien omistajille, joten on välttämätöntä varmistaa palvelun saatavuus sopijakuntien alueella kaikissa tilanteissa. Myös muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen edellyttää koirien ja kissojen tunnistusmerkinnän sisällyttämistä järjestämisvastuuseen.

3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintauodeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;

Perustelut: Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.

4) rokotus;

Perustelut: Rokotusten tarjoamisella varaudutaan eläintautitilanteen tai sen uhkan hallitsemiseen. Rokotukset ovat olennaisia infektiautien ehkäisyssä. Kansanterveydellisistä syistä on varauduttava myös ihmisten ja eläinten välillä leviävien tarttuvien tautien ennaltaehkäisyyn nopeasti käynnistettävillä rokotuksilla. Rokotuksilla vähennetään eläintautien esiintymistä ja mikrobilääkkeiden käyttö, sekä parannetaan eläintuotannon kannattavuutta.

5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;

Perustelut: Loisten leviäminen ihmisten ja eläinten välillä (muun muassa heisimadot ja suolinkaiset) on voitava estää. Palvelun riittävydestä on

huolehdittava, ja mahdolliseen nopeaan lääkitystarpeen lisääntymiseen varauduttava sisällyttämällä palvelu järjestämisvastuuseen. Vähentämällä loistautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia, sekä parannetaan eläintuotannon kannattavuutta.

6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
Perustelut: Suun perusterveydenhuollon kohtuuhintaisten palvelujen riittävyys on eläinsuojelullisista syistä varmistettava. Ympäristökeskuksen tarjoama hoito keskittyy ainoastaan perusluonteiseen hammashoitoon, esimerkkinä hammaskivenpoisto

7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen nautoilta ja vuohilta;
Perustelut: Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.

8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville nautoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
Perustelut: Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.

9) kastratio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
Perustelut: Kuuluu tuotantoeläinten osalta aina järjestämisvastuuseen. Kissojen ja koirien osalta kohtuuhintaisten palvelun saatavuus on välttämätöntä varmistaa. Kissojen osalta perusteluna ovat myös eläinsuojelulliset syyt (suurien kissapopulaatioiden syntymisen estäminen). Kissojen hallitsematon lisääntyminen ja kissan päätyminen kulkukissaksi johtavat eläinten hyvinvointiongelmiin. Lisäksi kissat voivat levittää eläintauteja ja zoonooseja, joista seuraa riskejä eläinten ja ihmisten terveydelle. Löytöeläinten talteenotto on eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) kunnille asetettu velvoite, ja tehostamalla kissojen kastratioita ja sterilisaatioita vähennetään kuntien kustannuksia löytöeläinten osalta.

10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
Perustelut: Kuuluu olennaisena osana kiireelliseen eläinlääkärintapoon ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
Perustelut: Kuuluu aina järjestämisvastuuseen, sillä koskee elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä.

12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;

Perustelut: Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

13) synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;

Perustelut: Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

14) eläimen lopetus.

Perustelut: Kuuluu kiireelliseen eläinlääkäriinapuuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen omassa toiminnassa kaikkien 8 § eläinlääkäripalveluiden sisällyttäminen järjestämisvastuuseen on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämisen sekä muiden järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi. Merkittävin palvelu on kiireellinen eläinlääkäriapu, jonka toimivuus edellyttää riittäviä eläinlääkäriresursseja. Alueellisen markkinatilanteen selvityksen perusteella alueella on tarve palveluille nimenomaan virka-aikojen ulkopuolella. Muita laissa säädettyjä tehtäviä ovat mm. valvontatehtävät ja eläintautivalmius.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on huomioitu yksityisten palveluntuottajien sopijakuntien tarjoamat palvelut. Palveluita tuotetaan yksityistä tarjontaa täydentävinä. Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on kattavasti tarjolla, mutta sisällyttämällä välttämättömät palvelut järjestämisvastuuseen järjestäjä varmistaa, että palveluita on saatavilla kaikissa tilanteissa ja myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Järjestäjällä on aina viime kädessä järjestämisvastuu kaikkien 8 §:n mukaisten palvelujen osalta. Järjestämisvastuun arvioinnissa tulee huomioida lisäksi se, että yksityinen palvelujen tuottaja voi valita toiminta-aikansa ja asiakkaansa vapaasti, eikä sillä ole velvollisuutta ottaa vastaan kaikkia avun tarpeessa olevia eläinpotilaita.

Riittävän kattava kiireettömien palvelujen tarjoaminen myös lemmikki- ja harraste-eläimille mahdollistaa toiminnan akuuteissa tilanteissa sekä tuotantoeläimille tarjolla olevan palvelun saatavuuden. Lisäksi henkilöstön saatavuuden kannalta on olennaista, että tehtävänkuva säilyy riittävän laajana, kuitenkin vaikuttamatta markkinatilanteeseen. Tarjottavat palvelut eivät sisällä erikoiseläinlääkäripalveluita. Vastaanoton varustus vastaa tavanomaista kunnaneläinlääkäriin vastaanottoa. Palveluiden

tuottaminen on tarpeen oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitämiseen.

Helsingin yliopiston järjestämien Mäntsälän eläinlääkäripalvelujen osalta järjestämisvastuuseen sisällytetään kaikki eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä esitetyt eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka muille sopijakunnille järjestetään ympäristökeskuksen omana tuotantona.

Muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestäminen

Kunnat voivat eläinlääkintähuoltolain 17 § mukaan tarjota markkinoillakin tarjolla olevia järjestämisvastuuta täydentäviä palveluita yhtiöittämättä, mutta vain sisältönsä ja mitoituksensa osalta rajatusti ja oikeasuhtaisesti ottaen huomioon julkisen eläinlääkintähuollon perustehtävä sekä yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien asema. Täydentävillä palveluilla voidaan välttää sairaan eläimen kuljettamista kauemmaksi ja välittömällä hoidon aloittamisella voidaan turvata eläimen henki tai parantaa ennustetta huomattavasti. Täydentävät palvelut lisäävät työn mielekkyyden säilymistä, tukevat eläinlääkärien riittävän osaamisen ylläpitoa, antavat mahdollisuuden tehdä eettisesti kestävää potilastyötä ja varmistavat julkisten palvelujen jatkuvuutta tulevaisuudessa.

Täydentäviä palveluita voidaan tarjota vain, jos toimitilat ja työvälineet ovat asianmukaiset toimenpiteiden suorittamiseen ja henkilökunnan osaaminen on riittävää, eikä toimenpide vaadi eläinlääkäriin perustutkintoa laajempaa osaamista. Täydentäviä palveluita voidaan tarjota sekä päivystys- että ajanvarausaikana, jos ne ovat hoidettavalle eläimelle tarkoituksenmukaisia. Täydentävät eläinlääkäripalvelut hinnoitellaan markkinaperusteisesti ja niiden määrä on kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus voi harkintansa mukaan omana toimintaan järjestää seuraavia täydentäviin palveluihin kuuluvia toimenpiteitä:

- leikkaukset: märkäkohtuleikkaukset, keisarinleikkaukset, sterilisaatio koiralle ja muille lemmikkieläimille, kastroatio muillekin lemmikkieläimille kuin kissalle ja koiralle, pehmytosakirurgia kuten erilaisten kasvainten poisto, yksinkertaiset virtsakivileikkaukset,
- kuvantaminen: ultraäänitutkimus
- perustasoinen sairauden hoito: myös muille kuin tuotantoeläimille, esim. jatkohoitona annettavat suonensisäiset nesteytushoidot ensimmäisen hoitokäynnin jälkeen, pitkäaikaissairauksien kontrollikäynnit, kipulääkehoito.

SGEI-velvoitteen mukainen toimeksianto

SGEI (Services of General Economic Interest, komission päätös 2012/21/EU) on EU-komission sääntökehys, joka sallii valtionapuun liittyviä kevyitä tukitoimia, kun ne koskevat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluita. Päätös määrittää, milloin tällaiset palvelut voidaan katsoa yleisen taloudellisen edun mukaisiksi ja millaisia tukia niihin saa antaa ilman kilpailua. Päätös edellyttää toimeksiannon antamista palveluvelvoitteesta.

Yleistä taloudellista etua koskeva palvelu tarkoittaa palvelua, joka hyödyttää laajasti yhteiskuntaa, ei vain yksittäistä henkilöä tai yritystä. Esimerkiksi kunnallinen eläinlääkäripalvelu on tällainen palvelu, koska se edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia sekä elintarviketurvallisuutta.

Kunnat voivat määrittää palveluita SGEI-päätöksen mukaisiksi ja antaa niitä koskevan toimeksiannon. Kunnallinen päätös, jolla määritellään eläinlääkäripalveluja koskeva järjestämisvastuu, voi toimia SGEI-toimeksiantona. Toimeksiannon kesto voi olla enintään 10 vuotta.

Kuntien on raportoitava komissiolle kahden vuoden välein sellaiset tukijärjestelyt, jotka täyttävät päätöksen ehdot. Myös avoimuusvaatimusten on täyttyttävä. Raportointi hoidetaan maa- ja metsätalousministeriön kautta, ministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- että Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen omana toimintanaan järjestämien eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu on eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla laajuudeltaan lain 8 §:n listauksen mukainen. Järjestämisvastuu kattaa yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, joilla varmistetaan palveluiden riittävä alueellinen saatavuus, turvataan oman palvelutuotannon kokonaisuuden ylläpitäminen sekä varmistetaan muiden eläinlääkintähuoltolaissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukainen hoito
- että Helsingin yliopiston järjestämien Mäntsälän eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu on eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla laajuudeltaan lain 8 §:n listauksen mukainen. Järjestämisvastuu kattaa yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut.
- että Keski-Uudenmaan ympäristökeskus voi järjestää omana toimintanaan täydentäviä palveluita vastaanotolla käytössä olevien resurssien, vastaanoton varustetason ja eläinlääkärin perustutkinnon antamien rajojen sisällä sekä päivystys- että ajanvarausaikana, jos ne ovat hoidettavalle eläimelle

tarkoituksenmukaisia. Täydentävinä palveluina voidaan järjestää seuraavia palveluja:

- leikkaukset: märkäkohtuleikkaukset, keisarinleikkaukset, sterilisaatio koiralle ja muille lemmikkieläimille, kastraatio muillekin lemmikkieläimille kuin kissalle ja koiralle, pehmytosakirurgia kuten erilaisten kasvainten poisto, yksinkertaiset virtsakivileikkaukset,
- kuvantaminen: ultraäänitutkimus
- perustasoinen sairauden hoito: myös muille kuin tuotantoeläimille, esim. jatkohoitona annettavat suonensisäiset nesteytyshoidot ensimmäisen hoitokäynnin jälkeen, pitkäaikaissairauksien kontrollikäynnit, kipulääkehoito
- että tällä päätöksellä määriteltävä kunnallinen järjestämisvastuu on Euroopan komission päätöksen 2012/21/EU mukainen alueellinen SGEI-palveluvelvoitteen (Services of General Economic Interest) toimeksianto
- että SGEI-toimeksianto on voimassa 31.12.2035 saakka ellei sitä kumota tai korvata uudella toimeksiannolla
- että tämä päätös tulee voimaan 1.1.2026 mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta
- valtuuttaa ympäristökeskuksen johtajan allekirjoittamaan Mäntsälän eläinlääkäripalveluja koskevan sopimuksen Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Helsingin yliopiston välillä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Sopijakuntien kirjaamot, Helsingin yliopisto

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Hyvinkään kaupungin eläinlääkäripäivystyksen yhteisen päivystysalueen muodostaminen 1.1.2026 alkaen

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 129
234/00.01.02/2025

Valmistelija

Kallioniemi Maija

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) ja 1.1.2026 voimaan tulevan uuden eläinlääkintähuoltolain (287/2023) mukaan kunnan (jatkossa järjestäjän) tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkäriapu).

Virka-ajan ulkopuolella tarvittavaa kiireellistä eläinlääkäriapua varten tulee järjestää päivystyspalvelu yhteistoiminnassa kuntien (jatkossa järjestäjien) kesken yhtä tai useampaa seutu- tai maakuntaa vastaavalla päivystysalueella. Kiireellinen eläinlääkäriapu järjestetään jatkossakin nykyisen mukaisesti virka-ajan ulkopuolella arkisin klo 15–08 ja viikonloppuisin pe klo 15 -ma klo 08 sekä arki- ja juhlapäyhinä. Päivystysaluetta varten on järjestettävä keskitetty palvelu yhteydenottoja varten.

Ennen Keski-Uudenmaan ympäristökeskusta eläinlääkäripäivystyksen päivystysalueen muodostivat Järvenpää, Nurmijärvi ja Tuusula. Ympäristökeskuksen aloittaessa Kerava liittyi mukaan päivystysalueeseen. Hyvinkään kaupunki on aikaisemmin muodostanut päivystysalueen muiden kuntien kanssa ja viimeiset kolme vuotta päivystys on ostettu Helsingin yliopistolta. Hyvinkään sopimus päivystyksestä Helsingin yliopiston kanssa päättyy 31.12.2025. Hyvinkää on ilmoittanut olevansa halukas liittymään vuoden 2026 alusta ympäristökeskuksen päivystysalueeseen siten, että jatkossa Hyvinkää vastaa 1/5 päivystysvuoroista ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskus 4/5 vuoroista.

Hyvinkään kaupungin palveluksessa on yksi praktikkoeläinlääkäri ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palveluksessa on neljä praktikkoeläinlääkäriä. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tuottaa eläinlääkäripalvelut omana toimintanaan Järvenpäälle, Keravalle, Nurmijärvelle ja Tuusulalle. Mäntsälän eläinlääkäripalvelut hankitaan Helsingin yliopistolta. Pieneläinten päivystysaikainen palvelu tullaan järjestämään Hyvinkään kaupungineläinlääkäriin vastaanotolla Hyvinkään vastuulla olevien päivystysvuorojen osalta ja ympäristökeskuksen vastuulla olevien vuorojen osalta Tuusulassa sijaitsevalla ympäristökeskuksen yhteisvastaanotolla. Suureläimet hoidetaan tilakäynneillä. Kummankin työnantajan palveluksessa oleva henkilökunta työskentelee oman työnantajansa palveluksessa päivystäessään. Päivystysaikaista palvelua

varten on ympäristökeskuksella keskitetty yhteydenottopalvelu, johon Hyvinkää liittyy mukaan.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueella edellyttää henkilön kanssa yhteistoimintaneuvottelua silloin, kun muutokset työn organisoinnissa vaikuttavat henkilön asemaan merkittävästi. Työn organisointia koskevat muutokset voivat olla esimerkiksi työtehtävien, töiden tai työtilojen uudelleenjärjestelyjä. Ympäristökeskuksen praktikkoeläinlääkäreiden työjärjestelyt muuttuvat päivystysalueen laajennuksen myötä siten, että päivystystiheys harvenee ja päivystysalue laajenee. Muutoksen myötä viiden eläinlääkärin päivystysalueessa toteutuu Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen eläinlääkäriliitteen mukainen suositus eläinlääkärin päivystystiheydestä, joka on korkeintaan joka viides päivystysvuoro. Praktikkoeläinlääkäreille järjestettiin lain mukainen yhteistoimintaneuvottelu 29.10.2025. Praktikkoeläinlääkärit haluavat yksimielisesti laajemman päivystysalueen ja harvemman päivystystiheyden.

Päivystykseen liittyvistä järjestelyistä laaditaan erillinen sopimus Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Hyvinkään kaupungin välillä.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- että Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ja Hyvinkään kaupunki muodostavat yhteisen päivystysalueen alkaen 1.1.2026, johon kuuluvat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi ja Tuusula

- valtuuttaa ympäristökeskuksen johtajan allekirjoittamaan yhteistä päivystysaluetta koskevan sopimuksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Sopijakuntien kirjaamot Mäntsälä pois lukien, Hyvinkään kaupunki, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen virassa olevat eläinlääkärit

Eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden vahvistaminen vuodelle 2026

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 130
191/00.01.02/2025

Valmistelija

Kallioniemi Maija

Kunnaneläinlääkärin eläke määräytyy kunnan maksaman virkapalkan lisäksi toimenpidepalkkioista, jotka eläinlääkäri perii eläinten omistajilta ja haltijoilta. Kunnan monijäsenisen toimielimen tulee vahvistaa kalenterivuoden loppuun mennessä kullekin eläinlääkärille toimenpidepalkkioiden määrä seuraavaksi vuodeksi. Vahvistettujen toimenpidepalkkioiden mukaan määräytyvät työnantajan ja työntekijän eläkemaksut. Kevan ohjeen mukaan vuoden 2026 palkkioiden enimmäismäärä on 57 258,96 euroa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen eläinlääkäripalvelujen (oma toiminta) toimialueeseen kuuluvat kunnat ovat Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi ja Tuusula.

Vahvistuspäätöksessä ilmoitetaan palkkioiden enimmäismäärä eläinlääkäreittäin sekä tieto siitä, mitä palkkioiden määrää käytetään vakinaisten eläinlääkärien sijaisilla ja muilla tilapäisillä viranhaltijoilla sekä tieto siitä, mitä palkkioiden määrää käytetään viikonloppu- ym. päivystäjillä, jotka eivät ole vakinaisessa virassa.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- vahvistaa eläinlääkintähuoltolain 19 §:n mukaisten eläkkeen perustana olevien palkkioiden määrät vuodelle 2026 Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palveluksessa vakituisessa palvelussuhteessa oleville eläinlääkäreille liitteen mukaisesti

- että samaa vuosipalkkiosummaa sovelletaan myös sijaisiin, tilapäisiin viranhaltijoihin sekä viikonloppu- ym. päivystäjiin. Sovellettava vuosipalkkiosumma riippuu siitä, kenen vakituisen eläinlääkärin sijaisena toimitaan.

Kokouskäsittely

Merkittiin tiedoksi, että jäsen Alanen Kati poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18:30.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

11/2025

45(77)

Keski-Uudenmaan
ympäristölautakunta

§ 130

11.11.2025

Tiedoksi

Päätösote ja liite: Monetra Oy palkanlaskenta

Päätösote ilman liitettä: Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen virassa
olevat eläinlääkärit

Liitteet

Numero	Otsikko
17	Ei-julkinen asiakirja

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen, Pöytäalhon kuusi, Järvenpää

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 131
1871/99/2025

Valmistelija

Ikonen Ekaterina, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Asia

Kiinteistön 186-6-647-3 (Myllytie 18, 04410 Järvenpää) omistajat ovat toimittaneet Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle hakemuksen yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamiseksi Pöytäalhon kuuselle 28.8.2025. Kuuselle on haettu rauhoitusta 23.8.1990. Päätos rauhoituksesta tehty 3.6.1991. Kuusi on kasvanut yksittäispuuna pihapiirissä. Puun korkeus on hakemushetkellä ollut 26 m ja ympärysmitta rinnan korkeudelta 180 cm. Puun oksat ovat ulottuneet naapurin puolelle.

Asian käsittely

Rauhoitusta hakeneen henkilön oletettu perikunta on hakenut suojelun purkamista 4.4.2005. Lupaa ei myönnetty. Ilmakuvan perusteella kuusi on kuitenkin kaadettu vuosien 2019–2021 välillä. Rauhoituksen lakkauttamiseen ja kuusen kaatoon ei ollut myönnetty lupaa.

Kiinteistö on vaihtanut omistajaa 8.3.2024. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tiedotti 4.8.2025 päivätyllä kirjeellä nykyisiä kiinteistönomistajia kiinteistöllä sijainneesta luonnonmuistomerkistä ja sen luvattomasta kaatamisesta. Tämän perusteella he toimittivat hakemuksen yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamiseksi.

Luonnonsuojelulain 96 §:n mukaan kunta voi omistajan hakemuksesta tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä lakkauttaa 95 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen osittain tai kokonaan, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt asiasta lausuntoa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta. Uudenmaan ELY:n 22.10.2025 antamassa lausunnossa todetaan, että luonnonmuistomerkin rauhoittamisen perusteena ovat olleet maisemallisesti merkittävän kuusen maanpäälliset osat. Vaikka rauhoituspäätös koskee koko puuta juuristoineen, ELY-keskus katsoo, että rauhoitukselle ei ole enää perusteita, kun puun maisemallisesti merkittävä osuus on kaadettu. Uudenmaan ELY-keskus puoltaa luonnonmuistomerkin lakkauttamista.

Asiaa koskevat säännökset

Luonnonsuojelulaki 96 § (5.1.2023/9)

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen

Kunta voi yksityisen omistamalla alueella omistajan hakemuksesta tai elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä osittain tai kokonaan lakkauttaa 95 §:ssä tarkoitetun luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.

Yksityisen alueen omistajan hakemuksesta on hankittava elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto. Jos asia on tullut vireille elinkeino- , liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä, alueen omistajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimitasäännön 2 §:n mukaan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää luonnonsuojelulain 95 §:ssä säädetystä luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja 96 §:ssä säädetystä luonnonmuistomerkin rauhoittamisen lakkauttamisesta.

Perustelut

Luonnonmuistomerkki Pöytäalhon kuusen rauhoitusta ehdotetaan lakkautettavaksi, koska kuusi on kaadettu eikä puun jäljelle jääneillä osilla (kanto ja juuristo) katsota olevan rauhoituksen perusteina olleita maisemallisia arvoja.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- lakkauttaa Pöytäalhon kuusen luonnonmuistomerkin suojelun. Puun suojelukyltti tulee poistaa maastosta.

Kokouskäsittely

Merkittiin tiedoksi, että tämän pykälän käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 19-19:15.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Numero	Otsikko
18	Hakemus luonnonmuistomerkin rauhoittamiseksi, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
19	Suojelupäätös, pihakuusi Pöytäalhossa, K-U ympla 11.11.2025 oheinen

Numero	Otsikko
20	Hakemus yksityisellä maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttamiseksi, K-U 11.11.2025 ympla oheinen
21	Uudenmaan Elyn lausunto luonnonmuistomerkin lakkauttamisesta, Pöytäalhon kuusi, K-U ympla 11.11.2025 oheinen

Destia Oy, lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle, Focus-alue, Tuusula

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 132
1536/99/2019

Valmistelija

Hämäläinen Ville, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Vaasan hallinto-oikeus pyytää 29.9.2025 päivätyllä lausuntopyyntökirjeellä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa valituksesta, joka koskee Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan ratkaisua 18.3.2025 § 39 Destia Oy:n yhteisluvan muutoshakemuksesta. Asiaa koskeva Vaasan hallinto-oikeuden diaarinumero on 460/2025.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt lisää aikaa lausunnon jättämiseen 21.11.2025 saakka ja Vaasan hallinto-oikeus on 1.10.2025 myöntänyt lisää aikaa pyynnön mukaisesti.

Valituksenalainen päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on 18.3.2025 § 39 tekemällään päätöksellä päättänyt:

– jättää tutkimatta Destia oy:n maa-aineslain 16 §:n mukaisen hakemuksen maa-ainesten otto- ja louhintatoiminnan laajentamiseksi osayleiskaavaan merkitylle liikennealueelle (L) Tuusulan tilalla 858-411-4-351/4;

– jättää tutkimatta Destia oy:n samaa hakemusta koskevan maa-aineslain 21 §:n mukaisen hakemuksen ja;

– neuvoa Destia oy:tä hakemaan maa-aineslain 4 §:n mukaista maa-aineslupaa ja ympäristölupaan muutosta ympäristönsuojelulain 29 §:n nojalla eli käytännössä uutta yhteislupapäätöstä, mikäli Destia oy haluaa, että luvan myöntämisen edellytykset tutkitaan otto- ja louhintatoiminnan laajentamiseksi osayleiskaavaan merkitylle liikennealueelle (L) Tuusulan tilalla 858-411-4-351/4. Hakemus käsiteltäisiin ja siitä tehtäisiin ratkaisu siinä tapauksessa maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä.

Päätöksen ratkaisussa on kysymys siitä, onko maa-aineslain 16.2 §:n mukainen hakemusmenettely oikea menettely, jolla otto- ja louhintatoimintaan voitaisiin hakea muutosta lainvoimaiseen maa-aines- ja ympäristölupaan (yhteislupa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) nähden siten, että toiminta voitaisiin laajentaa lupamääräyksestä 1 poiketen osayleiskaavaan merkitylle liikennealueelle (L).

Päätös ja sitä koskeva kuulutus on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla 24.3.2025 ja päätöskuulutus on ollut nähtävillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja Tuusulan kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla 24.3.2025 - 30.4.2025. Valitusaika on päättynyt 30.4.2025.

Valitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Ensisijaisesti Destia Oy pyytää, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 18.03.2025 § 39 ja myöntää Destialle haetun maa-aineslain 16 §:n mukaisen muutoksen eli muuttaa kiinteistölle Kaura 858-411-4-351/4 myönnetyn maa-aineslupan lupamääräystä 1 siten, että kalliota voidaan ottaa myös lainvoimaiseen osayleiskaavaan merkityllä liikennealueella (L). Toissijaisesti Destia Oy pyytää, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 18.03.2025 § 39 ja palauttaa sen uudelleen käsiteltäväksi.

Vaatimukset tarkemmin ja perustelut niille on kerrottu kaikkiaan 9 sivuisessa 4.4.2025 päivätyssä valituskirjelmässä, joka sisältää liitteinä valituksenalaisen päätöksen (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on 18.3.2025 § 39), yhteislupapäätöksen (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) ja ympäristömeluselvityksen (Promethor Oy 30.9.2020). Destia Oy:n valituskirjelmä liitteineen on lautakunnan nähtävissä oheismateriaalina.

Esittelijä

ympäristövalvontapäällikkö Alho Marjo

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että valitus tulee hylätä ja ympäristölautakunnan päätös pitää voimassa. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa valituksen johdosta Vaasan hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunnan lausunto

Destia oy:n 27.11.2024 hakema otto- ja louhinta-alueen laajentaminen yhteislupapäätöksen (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) sallimaan nähden sijaitsee osayleiskaavassa merkityllä liikennealueella (L) ja on pinta-alaltaan noin 6000 m²:n (0,6 ha) suuruinen. Maanpinnan korkeusasema vaihtelee tällä alueella noin +49...+57 välillä ja ottoa olisi alueella tarkoitus tehdä pohjatasolle +44. Destia oy:n 27.11.2024 toimittamien päivitettyjen suunnitelmapiirustusten perusteella yhteislupa mahdollistaa käytännössä varsinaisen ottotoiminnan eli kalliokiviaineksen louhinnan noin 4,7 ha alueelta (suunnitelmapiirustusten mukainen varsinainen ottoalue 5,31 ha vähennettynä osayleiskaavan mukaisella noin 0,6 ha liikennealueella). Noin 4,7 hehtaarin suuruisen varsinaisen otto- ja louhinta-alueen laajentamista noin 0,6 hehtaarilla voidaan pitää tässä tapauksessa ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 29 §:n tarkoittamana ympäristöluvanvaraisen louhintatoiminnan olennaisena muutoksena, kun

otetaan huomioon toiminnan luonne sekä suunniteltu laajennuksen sijoittuminen kokonaisuudessaan yhteen osaan ottoaluetta lähemmäs alle 500 metrin etäisyydellä olevaa asutusta. Haettua otto- ja louhinta-alueen laajentamista lainvoimaisen yhteisluvan sallimasta ei voida pitää tässä tapauksessa myöskään maa-aineslain (555/1981, MAL) 16.2 §:n tarkoittamana vähäisenä poikkeamisena annetusta lupamääräyksestä. Toiminnan laajentumisesta sekä otto- ja louhinta-alueen rajan siirtymisestä lähemmäs asutusta voi aiheutua sellaisia olennaisia haitallisia vaikutuksia ja seurauksia asutukselle ja ympäristölle, jotka on tutkittava maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisessa lupamenettelyssä. Haetulla toiminnan muutoksella on sen laatu, sijainti ja laajuus huomioon ottaen vaikutuksia myös asianosaisen asemaan ja luonnonolosuhteisiin. Lisäksi laajennuksen sijoittumisen edellytykset lainvoimaisen osayleiskaavan kannalta on harkittava maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisessa lupamenettelyssä.

Lainvoimaisen yhteislupapäätöksen (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) perusteita osayleiskaavan mukaisen liikennealueen (L) rajaukselle ei ole nyt käsillä olevan valitusasian yhteydessä syytä käydä läpi tai jälkikäteen arvioida, vaan Destia oy:llä olisi ollut mahdollisuus valittaa kyseisestä yhteislupapäätöksestä ja sen perusteista sen muutoksenhakuaikana. Tarvittavaa lupamenettelyä yhteisluvan (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) muuttamiseksi Destia oy:n pyytämällä tavalla on sen sijaan tarkasteltava siitä lähtökohdasta, että merkittävä alue varsinaisesta otto- ja louhinta-alueesta on päätöksen lupamääräyksellä 1 rajattu varsinaisen otto- ja louhintatoiminnan ulkopuolelle ja kaikki asianosaiset sekä muut ympäristönsuojelulain 191 §:n perusteella valitusoikeuden omaavat tahot ovat voineet yhteislupapäätöksen perusteella olettaa tämän alueen jäävän pois alueesta. Jälkikäteen on Destia oy:n valituksessa 4.4.2025 kerrotulla tavalla mahdotonta arvioida tai tehdä oletuksia siitä, olisiko yhden alueen asukkaan lisäksi joku muu asianosaisista tai muista valitusoikeuden omaavista tahoista halunnut valittaa yhteislupapäätöksestä, mikäli kyseistä aluetta ei olisi rajattu lupamääräyksellä otto- ja louhintatoiminnan ulkopuolelle. Asiaa ei voi arvioida muun muassa sillä perusteella, kuinka paljon yhteislupapäätöksen perusteena olleen hakemuksen johdosta on aikoinaan tehty muistutuksia ja miltä ilmansuunnilta. Lisäksi julkishallinnon on virallisperiaatteen mukaisesti annettava oikeussuojaa asianosaisten sitä pyytämättäkin, joten ympäristön ja asianosaisten asianmukainen suojaaminen maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain tarkoittamilta haitoilta ja kielletyiltä seurauksilta sekä tarvittavat ennakkovalvontamenettelyt on arvioitava viranomaisen toimesta objektiivisin perustein.

Nyt valituksenalaisen Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 18.3.2025 § 39 perusteena olleet tiedot asian ratkaisemiseksi ovat olleet riittävät ottaen huomioon, että kysymys on ollut päättää tarvittavasta lupamenettelystä otto- ja louhinta-alueen laajentamiseksi. Kyseisessä päätöksessä on neuvottu Destiaa oy:tä hakemaan maa-aineslain 4 §:n mukaista maa-aineslupaa ja ympäristölupaan muutosta

ympäristönsuojelulain 29 §:n nojalla maa-aineslain 16.2 §:n tarkoittaman menettelyn sijasta. Hakemus käsiteltäisiin ja siitä tehtäisiin ratkaisu siinä tapauksessa maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä. Tässä tapauksessa kyseinen lupamenettely muun muassa turvaisi asianosaisille ja muille maa-aineslaissa ja ympäristönsuojelulaissa erikseen säädetyille tahoille riittävän laajat osallistumismahdollisuudet ympäristöä koskevaan päätöksentekoon toisin kuin maa-aineslain 16.2 §:n mukainen menettely. Vasta maa-aineslain 4 §:ään ja ympäristönsuojelulain 29 §:ään perustuvassa lupamenettelyssä on aiheellista pyytää hakijalta tarkemmat tiedot louhinnan laajentamisen aiheuttamista päästöistä ja ympäristövaikutuksista sekä seurauksista luonnonolosuhteille sekä tutkia asia tarkemmin myös kaavoituksen ja maankäytön suunnitelmien näkökulmasta.

Valituksessa on tuotu esille alueen maankäytön suunnitelmia, alueen maa-aines- ja ympäristölupia ja sijainti lentomelualueella sekä haluttu huomauttaa suunnitellun laajennuksen suhteuttamisesta alueen kaikkien hankkeiden ja toimintojen ympäristölle aiheuttamiin yhteisvaikutuksiin. Ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella toiminnan muutoksen olennaisuutta lupatarpeen kannalta arvioitaessa ei oteta huomioon yhteisvaikutuksia alueen muiden toimintojen kanssa sillä tarkkuudella kuin arvioitaessa myöhemmin luvan myöntämisedellytyksiä ympäristönsuojelulain 49 §:n nojalla. Toiminnan muutoksen olennaisuutta tässä tapauksessa tarvittavan ennakoivalvontamenettelyn kannalta on arvioitu tapauskohtaisesti suhteessa yhteisluvan (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) sallimaan toimintaan ottaen huomioon samalla toiminnan luonne, sijoittuminen, paikalliset ympäristöolosuhteet sekä alueen ympäristössä toteutunut maankäyttö ja kaavoitustilanne. Ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain 29 §:n tarkoittamana toiminnan muuna olennaisena muutoksena pidetään lain esitöiden perusteella esimerkiksi toiminnan laajentamista. Hallituksen esityksessä eduskunnalle ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 214/2013 vp) 29 §:n pykäläkohtaisissa perusteluissa todetaan muun muassa, että pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevan ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momenttia. Tuolloin voimassa olleen ympäristönsuojelulain (86/2000, kumottu) esitöissä (Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi HE 84/1999 vp) 28.3 §:n pykäläkohtaisissa perusteluissa todetaan muun muassa, että toiminnan muuna olennaisena muutoksena pidettäisiin toiminnan laajentamista. Tässä tapauksessa varsinainen louhinta-alue ja ympäristöluvanvarainen kivenlouhinta laajenisivat olennaisesti luvan mahdollistamaan nähden. Luvan muuttaminen ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella on tarpeen, koska toiminnan päästöt ja vaikutukset lisääntyisivät merkittävästi toiminnan muutoksen vuoksi ottaen huomioon luvan mahdollistama toiminta ja edellä mainitut muut tapauskohtaiset tekijät. Lisäksi tässä yhteydessä on syytä huomauttaa, että Destia oy:n valituksen kuvassa 1 MH-Kiven alueeksi merkityllä alueella ei ole aloitettu

toimintaa ja Tuusulan kunnalla on tällä hetkellä vireillä hakemusasiakirjojen täydennysvaiheessa oleva maa-aines- ja ympäristölupahakemus kyseiselle alueelle.

Jotta kysymys olisi maa-aineslain 16.2 §:n tarkoittamasta poikkeamisesta yhteisluvassa (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) määrätystä, olisi poikkeamisen oltava siinä määrin vähäinen, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisten asemaan tai luonnonolosuhteisiin. Tässä tapauksessa kysymys ei ole säännöksen tarkoittamasta vähäisestä poikkeamisesta, joten maa-ainesten ottamiseen suunnitellulta laajennusalueelta on saatava maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa. Maa-aineslain esitöiden yleiset ja pykäläkohtaiset perustelut tukevat Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksessä 18.3.2025 § 39 perusteltua tulkintaa asiasta. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi maa-aineslain muuttamisesta (HE 110/2004 vp) todetaan yleisperusteluissa muun muassa seuraavaa: *"Esitykseen sisältyy lupapäätöksestä poikkeamista koskeva muutos. Maa-aineksia otettaessa saattaa ilmetä, että luvassa kaivettavaksi tai jälkihoidettavaksi osoitettua aluetta tulisi voida vähäisessä määrin tietyltä osalta muuttaa. Voimassaolevan sääntelyn mukaan luvan muuttaminen luvanhaltijan omasta aloitteesta edellyttäisi uutta lupahakemusta. Vaatimus uuden luvan hakemisesta voi olla ylimitoitettu silloin kun kysymys on vain vähäisestä muutoksesta, joka ei vaikuta naapureiden eikä muiden asianosaisten asemaan eikä luonnonolosuhteisiin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vähäinen poikkeaminen lupapäätöksestä olisi tietyin edellytyksin mahdollista lupaviranomaisen suostumuksella."* Kyseisessä hallituksen esityksessä maa-aineslain 16.2 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan puolestaan seuraavaa: *"Pykälän uudessa 2 momentissa säädettäisiin lupaviranomaisen toimivallasta antaa suostumus poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Vähäisellä poikkeamisella tarkoitetaan tässä esimerkiksi ottamisalueen rajan siirtämistä muutamalla metrillä tai luiskakaltevuuksien vähäistä muutosta tai muuta ottamisen ehtojen vähäistä muutosta. Ottamissyvyyden osalta muutos tuskin koskaan voi olla vähäinen, ei varsinkaan pohjavesialueella. Kun muutoksella ei olisi vaikutuksia muiden oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen, lupaviranomainen voisi 13 §:n nojalla harkita kuulemisen tarpeellisuutta."* Maa-aineslain 16.2 §:n sanamuotojen ja lain esitöiden perusteella säännöksen tarkoituksena on sallia lupaviranomaisen suostumuksella siinä määrin vähäisiä muutoksia hyväksyttyn ottamissuunnitelmaan tai annettuihin lupamääräyksiin, ettei lupaa muuteta poikkeamisen ja sen laadun vuoksi olennaisesti ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset. Lain esitöiden perusteella pykälän tarkoituksena ei ole mahdollistaa merkittävää varsinaista ottoalueen laajentamista, vaan vähäisessä määrin muuttaa luvassa jo osoitettua ottoaluetta tai jälkihoidettavaksi osoitettua aluetta. Tässä tapauksessa suunnitellun laajennuksen kohdalla kysymys ei ole yhteisluvassa (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) varsinaiselle otto- ja

louhintatoiminnalle osoitetusta alueesta, jota oltaisiin vähäisesti muuttamassa, vaan kyseinen osayleiskaavan mukainen liikennealue (L) on sen sijaan erikseen rajattu yhteisluvan lupamääräyksellä 1 varsinaisen otto- ja louhintatoiminnan ulkopuolelle. Lisäksi suunniteltu otto- ja louhintatoiminnan laajennus on yhteisluvan mahdollistamaan louhinnan kokonaisuuteen nähden olennainen muutos ja se sijoittuisi kokonaisuudessaan yhteen osaan ottoaluetta lähemmäs alle 500 metrin etäisyydellä olevaa asutusta. Toiminnan olennaisena pidettävästä laajentumisesta sekä otto- ja louhinta-alueen rajan siirtymisestä lähemmäs asutusta voi aiheutua sellaisia olennaisia haitallisia vaikutuksia ja seurauksia luonnonolosuhteille, asutukselle ja ympäristölle, jotka on tutkittava maa-aineslain 4 §:n mukaisessa lupamenettelyssä ottaen huomioon maa-aineslain 3 §:n tarkoittamat ainesten ottamisen rajoitukset ja saman lain 6 §:n tarkoittamat luvan myöntämisen edellytykset.

Jotta maa-aineslain 4 §:n mukaista lupamenettelyä ei tarvittaisi, olisi poikkeamisen luvassa määrätystä oltava maa-aineslain 16.2 §:n perusteella myös siinä määrin vähäinen, ettei se vaikuta asianosaisten asemaan. Tässä tapauksessa suunniteltu otto- ja louhinta-alueen laajentaminen vaikuttaa asianosaisten asemaan ottaen huomioon toiminnan luonne, sijoittuminen ja laajuus, vaikka haitallisia vaikutuksia asutukselle ja ympäristölle voidaan jonkin verran vähentää lupamääräyksiin pohjautuen.

Korjauksena valituksessa väitettyyn Destia oy:n maa-aineslain 16 §:n mukaisen hakemuksen ei ole oletettu koskevan kiviaineksen murskausta, eikä laajennusalueen louhimisesta syntyvän kiviaineksen murskausta ole oletettu tehtävän haetulla laajennusalueella. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 18.3.2025 § 39 ratkaisua ei ole perusteltu haetun laajennuksen myötä lisääntyvällä kiviaineksen murskaustoiminnalla tai murskauslaitoksen sijoittumisella. Tässä yhteydessä on syytä kuitenkin ottaa huomioon, että yhteislupa (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) koskee luvan lupamääräyksen 1 mukaan lupahakemuksia koskevalla alueella olevan kiven louhintaa ja murskausta. Destia oy:n vaatimassa maa-aineslain 16.2 §:n tarkoittamassa menettelyssä ei voi käsitellä ympäristöluvanvaraista kiviaineksen murskaustoimintaa, sillä se ei kuulu maa-aineslain 1 §:n perusteella lain soveltamisalaan. Tämän vuoksi, jos yhteisluvan mukaista louhinta- ja ottoaluetta voitaisiin maa-aineslain 16.2 § nojalla laajentaa luvan rajoittamasta, voisi myös ympäristöluvanvarainen kiviaineksen murskaus melu- ja pölypäästöineen sekä ympäristöriskeineen automaattisesti lisääntyä, koska yhteislupa sallii lupamääräyksen 1 sanamuotojen perusteella kaiken lupahakemusten mukaiselta alueelta syntyneen kiviaineksen murskauksen. Tämä tosiasia huomioon ottaen Destia oy:n pyytämä muutos yhteisluvan lupamääräykseen 1 otto- ja louhinta-alueen laajentamiseksi koskisi myös kiviaineksen murskaamista, vaikka murskaustoimintaa ei voida käsitellä maa-aineslain nojalla. Kyseisellä yhteisluvalla ei saa sen sijaan murskata ottamisalueen ulkopuolelta tuotavaa kiviainesta.

Yhteisluvan (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) kertoelmaosassa kerrotun perusteella varsinaiseen louhintatyöhön kuuluu poraukset, panostus, räjäytykset sekä ylisuurten lohcareiden rikotus. Lisäksi louhintatyö edellyttää käytännössä louheen siirtämisen murskauslaitokselle tai suoraan kuormaamisen ja kuljetuksen pois. Tällaiseen otto- ja louhintatoimintaan liittyy muun muassa seurauksia varsinaisen ottoalueen luonnonolosuhteille sekä melu-, värinä- ja pölypäästöjä ja -vaikutuksia ympäristöön sekä mahdollisia vaikutuksia ja riskejä maaperälle sekä pohja- ja pintavesille, jotka on selvitettävä ja arvioitava näin merkittävän toiminnan laajennuksen kohdalla maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisessa lupamenettelyssä.

Korjauksena valituksessa väitettyyn Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätöksen 18.3.2025 § 39 ratkaisua ei ole perusteltu sillä, että luvan myöntäminen suunnitellulle laajennusalueelle vaikeuttaisi alueen käyttämistä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Lautakunnan päätöksessä on kysymys sen sijaan siitä, missä maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain lupamenettelyssä asia on myös tältä osin tutkittava. Destia oy:n valituksessa on tuotu esille alueen kaavoitustilanne sekä maankäytön suunnitelmia ja viitataan näiltä osin myös alueelle aiemmin myönnettyjen toisten toimijoiden maa-aines- ja ympäristölupiin. Ottamatta jälkikäteen kantaa lainvoimaisen yhteislupapäätöksen (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.4.2022 § 46) perusteluihin on suunnitellun otto- ja louhintatoiminnan laajennusalueen sijoittumisen edellytykset lainvoimaisen osayleiskaavan ja maankäytön suunnitelmien kannalta harkittava tässä tapauksessa maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisessa lupamenettelyssä, koska suunniteltu otto- ja louhintatoiminnan laajennus on yhteisluvan mahdollistamaan nähden merkittävä ja se tulisi sijoittumaan kokonaisuudessaan osayleiskaavanmerkintöjen ja maankäytön suunnitelmien perusteella erilaiselle alueelle, kuin kyseisellä yhteisluvalla on mahdollista otto- ja louhintatoimintaa tehdä. Lainvoimainen yhteislupa mahdollistaa otto- ja louhintatoiminnan osayleiskaavan mukaiselta teollisuus- ja varastoalueelta (T-2). Suunniteltu toiminnan laajennus sijoittuu puolestaan osayleiskaavan mukaiselle liikennealueelle (L), joka on kaavamääräysten mukaan tarkoitettu Kehä IV-tien rakentamista varten.

Lautakunta viittaa Destia oy:n valituksen johdosta lisäksi Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätökseen 18.3.2025 § 39 ja sen perusteluihin.

Tiedoksi

Päätösote / Vaasan hallinto-oikeus sähköisesti (vaasa.hao@oikeus.fi)

Kokouskäsittely

Merkittiin tiedoksi, että jäsen Alanen Kati palasi takaisin kokoukseen ennen tämän pykälän käsittelyn aloittamista klo 19:00.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Nume	Otsikko
ro	
22	Destia oy Focus, yhteislupapäätös 2, K-U ympla 19.4.2022
23	Valitus_Keski_Uudenmaan_ymplautakunnan_päätöksestä_Destia_Oy_4.4.2025_signed
24	hakemuksen 27.11.2024 yhteydessä tehty esitys lopputilanteesta suhteessa maantien aluevaraussuunnitelmaan
25	hakemuksen 27.11.2024 yhteydessä tehty esitys lopputilanteesta suhteessa osayleiskaavaan
26	Pöytäkirjan_ote_Keski_Uudenmaan_ympäristölautakunta_18.03.2025_§_39
27	Pöytäkirjan ote-Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta - 19.04.2022, klo 1701
28	hakemuksen 27.11.2024 yhteydessä tehty esitys lopputilanteesta suhteessa ympäröiviin vireillä oleviin suunnitelmiin
29	Päätös_muutoshakemuksesta__Destia_Oy__Tuusula__K_U_ympla_18.3.2025
30	Liite_3_Ympäristömeluselvitys_30.9.2020__Focus__Tuusula__Destia_Oy__PR5513_Y01
31	hakemuksen 27.11.2024 yhteydessä tehty esitys lopputilanteesta
32	Sijaintikartta__havainnekuva__K_U_ympla_18.3.2025
33	VHaO lausuntopyyntö 29.9.2025 460_2025

Aero Invest Oy, ympäristölupa, maankaatopaikka, Mäntsälä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 133
208/11.01.00/2025

Valmistelija

Suppula Veera, veera.suppula@tuusula.fi

Perustelut

Päätös Aero Invest Oy:n ympäristönsuojelulain (527/2014) 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee jätteen käsittelyä ja loppusijoittamista (maankaatopaikka).

Luvan hakija:

Aero Invest Oy
y-tunnus 1954961-8

Toiminta ja sen sijainti:

Toiminta sijoittuu Mäntsälän kunnan Hirvihaaran kylään Takametsän tilalle, kiinteistölle 505-403-7-54 osoitteeseen Hyvinkäantie 727-813, 04680 Hirvihaara.

Hakemuksen johdosta on ehdotus ympäristöluvaksi liitteenä. Toiminnan sijainti on osoitettu ympäristöluvan karttaliitteessä. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä lautakunnalle kokouksessa.

Esittelijä

ympäristövalvontapäällikkö Alho Marjo

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää:

- myöntää Aero Invest Oy:lle ympäristöluvan maankaatopaikalle liitteen mukaisesti.

Tiedoksi

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 17.11 - 29.12.2025.

Päätösote: Aero Invest Oy

Asiaote: Uudenmaan ELY-keskus, kirjaamo (sähköisesti); Mäntsälän kunnanhallitus (sähköisesti); lausunnon, muistutuksen tai mielipiteen jättäneet

Tieto päätöksestä: rajanaapurit ja muut tiedossa olevat asianosaiset, Mäntsälän Uutiset

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Numero Otsikko

34 Aero Invest Oy, ympäristölupa, Mäntsälä, K-U ympla 11.11.2025

Numero	Otsikko
35	Toiminnanharjoittajan vastine 14.12.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
36	Seuranta ja tarkkailusuunnitelma 21.05.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
37	Mäntsälän kunnan lausunto, Kuntakehityslautakunta 18.09.2024 § 94, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
38	Muistutukset ja mielipiteet 12 kpl, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
39	MantsalaAero Natura arvio 20180123, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
40	Maankaatopaikka ympäristömeluselvitys, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
41	Lupahakemuksen täydennykset 26.03.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
42	Lupahakemuksen täydennykset 21.05.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
43	Liite vesientilan vaarantumisesta 24.02.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
44	Liite 28.2B Havainnekuvat 31.12.2023, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
45	Liite 28.2A Asemapiirros 2000, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
46	Liite 28.1 Sijainkartta ja alueen toiminnot, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
47	Liite 26C2 Kaivokortit 2018, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
48	Liite 26C1 Vesientarkkailusuunnitelma 17.05.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
49	Liite 7A Naapuritiedot, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
50	Liite 6A6 Natura vaikutusten arviointi 23.04.2019, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
51	Liite 6A5 Ekoyhteystarkastelu 10.02.2018, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
52	Liite 6A4 Verkkoperhosselvitys 10.02.2018, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
53	Liite 6A1 Maaperakartta ja pohjatutkimukset, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
54	Liite 4 Valumalaskenta, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
55	Liite 3 Maankaatopaikan vakuus 59, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
56	Liite 2 Tayttosuunnitelma, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
57	Liite 1 Asemapiirros ja leikkaukset 26.03.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
58	Gasgrid Finland Oy, lausunto 2.10.2024, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
59	Aero ympäristölupahakemuslomake 31.12.2023, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
60	1477 Geotekninen selvitysraportti, K-U ympla 11.11.2025 oheinen
61	1477 GEO 001 Hulevesiallas, K-U ympla 11.11.2025 oheinen

Nivos Vesi ja Lämpö Oy, Ojalan vedenottamon suoja-alueen määrittäminen, Mäntsälä, Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 134
217/00.04.01/2025

Valmistelija

Vainio Anssi, anssi.vainio@tuusula.fi
Liisa Garcia, liisa.garcia@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa asiakohdassa mainitusta hakemuksesta viimeistään 27.10.2025. Keski-uudenmaan ympäristölautakunnan kokousaikataulusta johtuen lausunnon antamiselle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 17.11.2025 asti. Hakemusasiakirjat ovat olleet sähköisesti nähtävillä <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/3173215> kuulutusaikana 19.9.2025 - 27.10.2025. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiantipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeett). Aluehallintovirastossa asian diaarinumero on EASVI/23974/2025.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Nivos Vesi ja Lämpö Oy hakee vesilain (587/2011) 4 luvun 11 §:n mukaista vedenottamon suoja-alueen vahvistamista Ojalan vedenottamolle. Haettava suoja-alueen laajuudeltaan lähisuojavyöhykettä vastaavaa aluetta.

Perusteena suoja-alueen tarpeelle on vedenottamon merkittävyys Mäntsälän vesihuollon kannalta sekä vedenottamon sijainnista johtuvat maankäytön tehostamisen paineet vedenottamon ympäristössä.

Ojalan vedenottamolle on laadittu ehdotus suoja-alueen laajuudesta, joka kattaa vedenottamon lähiympäristön. Suoja-alueen laajuuteen liittyen on esitetty määräykset, joiden tarkoituksena on rajoittaa suoja-alueelle sijoitettavia toimintoja ja turvata pohjaveden laatu ja määrä vedenottamon ympäristössä.

Esittelijä

ympäristövalvontapäällikkö Alho Marjo

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa Nivos Vesi ja Lämpö Oy:n Ojalan vedenottamon suoja-aluehakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Hakemuksessa on esitetty suoja-alueen rajaamista noin 300 metrin etäisyydelle vedenottamon kaivoista. Haettava suoja-aluearajaus koskee laajuudeltaan lähisuojavyöhykettä vastaavaa aluetta. Hakemuksen täydennyksen mukaan suoja-alueen rajauksessa on hyödynnetty Ojalan pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen sekä Ojalan vedenottamon kaivonpaikkatutkimusten tuloksia. Jää epäselväksi, miksi suoja-aluearajauksen määrittämisessä ei ole hyödynnetty sieppausalueen menetelmää.

Ojalan pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen mukaan pohjaveden päävirtaussuunta on alueen pohjoisosista kohti eteläkaakkoa. Ojalan vedenottamolla on myös todettu tetrakloorieteeniä, joka on kulkeutunut vedenottamolle Sälinkääntien yritysalueella sijainneelta romuttamolta. Tuntuu tärkeältä, että suoja-alue kattaisi koko sieppausalueen, jolloin myös esim. Sälinkääntien yritysalueelle asetettaisiin vedenottamoa turvaavia määräyksiä. Hakemuksessa ei ole myöskään perusteltu, miksi suoja-aluetta haetaan vain ns. lähisuojavyöhykkeelle, eikä myös kaukosuojavyöhykkeelle ja vedenottamoalueelle.

Suoja-alueääräyksessä 2 ehdotetaan, ettei alueelle saa sijoittaa ympäristö- tai maa-ainesluvan varaisia toimintoja. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta muistuttaa myös maa-aineslain 4.3 §:n tarkoittamasta kotitarveotosta, joka ei ole maa-aineslain mukaan luvanvaraista. Huomiona, että määräyksissä on myös erikseen kielletty mm. maankaatopaikat ja autopurkaamot, jotka ovat ympäristöluvanvaraisia toimintoja.

Suoja-alueääräyksessä 5 esitetään, että aurinkovoimalan tai energiakontin sijoittaminen alueelle edellyttäisi vesilain mukaisen luvan lupatarveharkintaa. Vesilain 3 luvussa säädetään vesitaloushankkeen luvanvaraisuudesta. Tästä syystä voidaan pitää tarpeettomana nimetä tiettyjä toimintoja, jotka vaatisivat lupatarpeen arviointia kun tosiasiassa lupatarpeen arviointia voi vaatia mikä tahansa hanke, joista voi aiheutua vesilain 3 luvun 2 §:n tarkoittamia seurauksia. Vedenottamon turvaamisen kannalta tulisi perustellummalta suoraan kieltää kyseisten toimintojen sijoittaminen alueelle. Muutoinkin kyseisten toimintojen luvittamiseen käytettäisiin todennäköisesti muuta kuin vesilain mukaista lupaa.

Suoja-alueääräyksessä 15 kielletään tiesuolan ja muiden tienpitoon liittyvien haitallisten aineiden varastointi alueella. Samassa määräyksessä voitaisiin myös harkita kyseisten aineiden käytön kieltämistä alueella.

Lisäksi hakemuksessa todetaan, että Mäntsälän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma olisi laadittu vuonna 2015, vaikka se on laadittu vuonna 2013.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

11/2025

61(77)

Keski-Uudenmaan
ympäristölautakunta

§ 134

11.11.2025

Liitteet

Numero	Otsikko
62	Ei-julkinen asiakirja
63	Ei-julkinen asiakirja

Toimielinten alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 135

Asiaselostus

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 34 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

Kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) kuntalain 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan lautakunnan tai johtokunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tai johtokunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta tai johtokunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- merkitä viranhaltijapäätökset tiedokseen
- ettei ottokelpoisia viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

11/2025

63(77)

Keski-Uudenmaan
ympäristölautakunta

§ 135

11.11.2025

Liitteet

Numero	Otsikko
64	Virkamatkamääräys, Better Training for Safer Food 3-7.11.2025
65	Laboratoriopalveluiden hankinta 2025-2027, hankinnan keskeyttäminen
66	Tuusulanjärven hoitokalastukset 2024-2025 (2026), optiokauden käyttö

Ilmoitusasiat

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 136

Asiaselostus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan tietoon saatetaan seuraavat ympäristövalvonnan ilmoitusasiat:

Tutkintapyynnot:

24.9.2025 Tutkintapyyntö epäillyssä rikosasiassa, joka koskee jätelain säännösten rikkomista, Nurmijärvi

29.10.2025 Tutkintapyyntö epäillyssä rikosasiassa, joka koskee ympäristönsuojelulain säännösten rikkomista, Mäntsälä

Tuusulan kunnan valtuusto

Valtuusto päätti 6.10.2025 § 170 hyväksyä rakennusjärjestyksen ja määrätä rakennusjärjestyksen täytäntöönpantavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta

Hämeenlinnan kaupunki, jätelautakunta

Jätelautakunta on päätöksellään 23.10.2025 (HML/179/11.01.06.05.00.00/2025) siirtänyt tiedot jätehuoltoon liittymättömistä kiinteistöistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Nurmijärvi

Viranhaltijapäätös jätteenpidennetystä tyhjennysvälistä, Mäntsälä 1 kpl, Nurmijärvi 4 kpl

Viranhaltijapäätös jätteenkuljetuksen määräaikaaisesta keskeyttämisestä / keskeyttämisestä, Tuusula 1 kpl, Mäntsälä 1 kpl, Nurmijärvi 2 kpl, Kerava 1 kpl

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan tietoon saatetaan seuraavat viranhaltijoiden tekemät päätökset:

Ympäristönsuojelupäällikön antamat YVA- ja kaavalausunnot:

Rajamäen osayleiskaava, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Nurmijärvi, 31.10.2025

Tiilitehtaankatu 5, asemakaavaehdotus, Kerava, 31.10.2025

Pohjois-Wärtsilä osayleiskaava, OAS, Järvenpää, 30.10.2025

Terholan uusi asuinalue, asemakaavaluonnos, Järvenpää, 31.10.2025

Eteläisen jokilaakson osayleiskaava, ehdotus, Kerava, 23.10.2025

Koillis-Kytömaan asemakaavamuutos, ehdotus, Kerava, 9.10.2025

Länsi-Kolsa, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Tuusula, 1.10.2025

Terveystarkastaja

Päätös nikotiinikorvaushoitovalmisteiden vähittäismyyntilupahakemusta koskevassa asiassa R-kioski Oy, R-kioski Järvenpää Asema, 24.10.2025

Esittelijä

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

11/2025

66(77)

Keski-Uudenmaan
ympäristölautakunta

§ 137

11.11.2025

Muut asiat

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.11.2025 § 137

Asiaselostus**Esittelijä**

ympäristökeskuksen johtaja Sjöblom Leena

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös

Ei muita asioita.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 122, § 123, § 124, § 127, § 130, § 132, § 134, § 135, § 136, § 137

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 125, § 126

Hallintovalitus hallinto-oikeudelle

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Tuusulan kunnan internet-sivulla.

Tiedoksi saantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle

Ensisijaisesti muutosta haetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000
Faksi: 029 56 42079
sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon jaetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista

löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.htm>

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 128, § 129**OIKAISUVAATIMUSOHJE**

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

11/2025

71(77)

Tuusulan kunta, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, PL 60, 04301 Tuusula
sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi
puh. vaihde: 09 87 181

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 131**Kunnallisvalitusohje****VALITUSOSOITUS****Valitusoikeus ja valituksen perusteet**

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun muutettu päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.
Valitusviranomaisen yhteystiedot

Ensisijaisesti valitus tehdään hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

tai

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 42000
sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

MRL 188 §:n 3 momentin mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Muista kuin em. päätöksistä asianosaisten katsotaan saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaisille ennen valitusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.htm>

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 133

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

VALITUSAIKA

Määräaika valituksen tekemiselle on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista**. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Tavallinen tiedoksianto

- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla.
- Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Todisteellinen tiedoksianto

- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.
- Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.
- Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

VALITUSOIKEUS on:

- asianosaisella

- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSVIRANOMAINEN

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle.

Ensisijaisesti valitus tehdään hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korholmanpuistikko 43
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	maanantaista perjantaihin kello 8.00 – 16.15.

VALITUKSEN MUOTO JA SISÄLTÖ

Vaasan hallinto-oikeudelle osoitettu valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimuksen perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on

ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.htm>

PÖYTÄKIRJA

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kirjaamosta.

Postiosoite:	PL 60, 04301 Tuusula
Käyntiosoite:	Hyryläkatu 8 C, Tuusula, 4. krs
Sähköpostiosoite:	ymparistokeskus@tuusula.fi
Puhelinnumero:	(09) 87181 (vaihde)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00 – 15.00.